

Ziedot.lv
Līvānos

. lappusē

Vārkavas
vidusskolai —
95 gadi

5. lappusē

Zemniekiem
sniedz atbildes
zemkopības
ministrs J. Dūklavs

6. lappusē

Veselības ministrs Guntis Belēvičs atveda labu vēsti — sliktāk nebūs

● Pēc Saeimas deputāta Alda Adamoviča aicinājuma pagājušajā piektdienā Preiļu slimnīcu darba vizītē apmeklēja veselības ministrs Guntis Belēvičs. "Novadniekam" viņš atzina, ka guvis pozitīvus iespaidus. Slimnīcas uzturēšanā ieguldīti lieli līdzekļi, tai ir visas tiesības pastāvēt arī turpmāk. Attēlā no kreisās: Preiļu slimnīcas galvenā ārste Viktorija Šmukste, veselības ministrs Guntis Belēvičs, Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļas vecākā māsa Inna Kluša, bērnu māsiņa Elicija Valaine, labākās vecmātes titula 2013. gadā saņēmeja Lūcija Tropa un dzemdību nodaļas vadītājs ārsts Juris Kļaviņš. Foto: L. Kirillova

Pagājušās nedēļas pēdējā darba dienā, 30. oktobrī, Preiļu slimnīcu darba vizītē apmeklēja veselības ministrs Guntis Belēvičs un ministra biroja vadītāja Inga Štāle. Mediķiem un Preiļu novada domes vadībai, kā arī deputātiem viņš atveda labu vēsti — nākamgad situācija medicīnas nozarē nebūšot sliktāka, kāda tā ir šogad.

Vispirms ministrs tikās ar SIA "Preiļu slimnīca" valdi, kura gan darbojas

tikai dažus mēnešus. Sarunā piedalījās uzņēmuma valdes priekšsēdētāja Iveta Stare, valdes locekļi Jolanta Gžibovska un Aleksandrs Poplavskis, kā arī slimnīcas galvenā ārste Viktorija Šmukste. Pārtraukuši dalību Līvānos notiekošajās Lūgšanu brokastīs, uz tikšanos ieradās arī Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda un Saeimas deputāts Aldis Adamovičs, pēc kura uzaicinājuma veselības ministrs bija ieradies iepazīties ar situāciju Preiļu slimnīcā.

SIA "Preiļu slimnīca" valdes priekšsēdētāja Iveta Stare Gunti Belēviču iepazīstināja ar situāciju uzņēmumā, kas ir viens no lielākajiem darba devējiem novadā. Slimnīcā nodarbināti vairāk nekā pusotra simta vietējo cilvēku, tajā skaitā aptuveni 30 ārsti un ap 70 vidējā medicīniskā personāla. Valdes priekšsēdētāja atzina, ka galvenais uzdevums tuvākajā laikā būs tikt skaidrībā ar finansiālajām lietām un nodrošināt uzņēmuma labu pārvaldību turpmāk.

Turpinājums 3. lappusē.

ZIŅAS

Gaida Aglonas novada uzņēmēju viedokli par ceļu remontēšanu

Aglonas novada dome 12. novembrī plkst. 10.00 Aglonas novada kultūras centra telpās atkārtoti rīko Aglonas novada uzņēmēju apspriedi, kurā plānots pārrunāt valsts un Eiropas Savienības atbalsta iespējas pasākuma "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" ietvaros, aicina teritorijas plānošanas speciāliste, projektu vadītāja Lāsma Strole-Krasovska.

Pasākuma mērķis – atbalstīt investīcijas publiskās ceļu infrastruktūras kvalitātes uzlabošanai lauku teritorijās, lai veicinātu uzņēmējdarbību un saglabātu apdzīvotību.

Pasākumā tiek atbalstīta pašvaldību grants ceļu bez cietā seguma būvniecība vai pārbūve. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalsta intensitāte ir 90% no projekta attiecināmajiem izdevumiem, pašvaldības līdzfinansējums ir 10%. Aglonas pašvaldībai maksimāli pieejamais atbalsta apmērs – 900 000 eiro.

Pašvaldība sākotnēji piedāvā veikt pārbūves darbus posmos sekojošos grants autoceļos:

- ✓ autoceļš Marhleviči – Zabalotki — Aksonova un Marhleviči – Prusaki Šķeltovas pagastā,
- ✓ autoceļš Dunski — Deņeva –Kastuļina Kastuļinas pagastā,
- ✓ autoceļš Kundziniškas —Valaini — Biešoni Aglonas pagastā,
- ✓ autoceļš Kovalevo — Mateļi — Raginski Grāveru pagastā,
- ✓ autoceļš Butkānu kapi — Lejas Butkāni Kastuļinas pagastā,
- ✓ autoceļš Jaunaglona — Voguļi Aglonas pagastā.

Līdz decembra vidum turpināsies tautas mikroskaitīšana

Centrālās statistikas pārvaldes sabiedrisko attiecību speciāliste Kristīne Romanovska informē, ka līdz šī gada 15. decembrim Latvijā vēl turpināsies tautas mikroskaitīšana. Tautas mikroskaitīšanā nepilnos divos mēnešos iegūti dati par 6,6 tūkstošu jeb 43,7% izlasē iekļauto mājokļu iedzīvotājiem, liecina Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati. No 50 izlasē iekļautajām pašvaldībām visvairāk mājokļu apsekoti Ilūkstes un Valkas novadā, kur iegūta informācija par vairāk nekā 60% izlasē iekļauto mājokļu iedzīvotājiem.

Vairāk kā puse izlasē iekļauto mājokļu apsekoti arī Liepājā, Rēzeknē, Rīgā, Ikšķiles, Kuldīgas, Ogres, Salacgrīvas un Talsu novadā. Bet mazāk par 25% izlasē iekļauto mājokļu apsekoti Jelgavas, Daugavpils, Saldus un Kocēnu novadā.

Tautas mikroskaitīšanas interneta aptaujā iegūti dati par 11,3% izlasē iekļautajiem mājokļiem. Visvairāk mikroskaitīšanas anketu internetā aizpildījuši (vairāk nekā 18% no izlasē iekļautajiem mājokļiem) Ādažu, Ikšķiles, Mārupes novadā un Vālmierā.

CSP aicina mājokļu iedzīvotājus, kuri saņēmuši aicinājumu piedalīties 2015. gada tautas mikroskaitīšanā, būt atsaucīgiem un piedalīties apsekojumā, kas turpināsies līdz šī gada 15. decembrim.

Tautas mikroskaitīšanas mērķis ir noskaidrot, cik precīzi CSP dati atspoguļo iedzīvotāju skaitu Latvijā. Tas ir nozīmīgs posms, gatavojoties 2021. gada tautas skaitīšanai, kurā visu nepieciešamo informāciju CSP iegūs tikai no administratīvo datu avotiem.

**Sākusies preses
abonēšana
2016. gadam.**

**"NOVADNIEKA"
abonēšanas cena un
noteikumi 2016. gadam
nemainās.**

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Baltijā visdārgākā pārtika un transports ir Latvijas galvaspilsētā Rīgā

Salīdzinot Baltijas valstu galvaspilsētas, Rīgā dzīvojošie pamatvajadzību nodrošināšanai tērē visvairāk, tostarp pārtikai un sabiedriskajam transportam, liecina «Swedbank» Privātpersonu finanšu institūta pētījums. Balstoties uz 2015. gada februārī apkopotajiem datiem visu Baltijas valstu galvaspilsētu lielveikalos, visaugstākās izmaksas par optimālu pārtikas grozu ir ģimenei Rīgā — 312 eiro, bet zemākās Viļņā — 291 eiro. Tāpat Rīgā saglabājas visaugstākās sabiedriskā transporta izmaksas, ja salīdzina ar kaimiņu valstu galvaspilsētām — kamēr Tallinas iedzīvotāji sabiedriskajā transportā turpina pārvietoties bez maksas un Viļņā izmaksas ir nemainīgas, tikmēr Rīgā kopš pagājušā gada tās augušas par 25%. Atbilstoši 2014. gada pārskatam par Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Rīgas attīstības programmas 2014.-2020. gadam ieviešanu iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti Rīgā ir samazinājies — 2014. gadā pakalpojumu pozitīvi vērtēja 86,4% iedzīvotāju, bet šogad — 75,1%.

Pētījums: Latvijā pusē māsaimniecību galvenās pelnītājas ir sievietes

Latvija ir pirmajā vietā Eiropā to māsaimniecību ziņā, kurās galvenās pelnītājas ir sievietes. Pētījuma autori, apkopojot 2013. gada statistikas datus par ienākumiem un dzīves apstākļiem Eiropā, secinājuši, ka Latvijā sievietes ir galvenās pelnītājas 50% māsaimniecību. Latvijai seko Lietuva, Slovēnija, Portugāle, Horvātija un Īrija. Māsaimniecību īpatsvars, kurās galvenās pelnītājas ir sievietes, šajās valstīs svārstās ap 40%, liecina britu pētniecības organizācijas «Institute for Public Policy Research» (IPPR) pētījums. Lielbritānijā aptuveni 30% māsaimniecību sievietes ir galvenās pelnītājas. Francijā un Spānijā sievietes ir galvenās pelnītājas aptuveni 35% māsaimniecību, savukārt Vācijā — tikai 25% māsaimniecību. Kopumā Eiropā aptuveni katrā trešajā ģimenē ar nepilngadīgiem bērniem galvenā pelnītāja ir māte. No 2004. līdz 2013. gadam lielākajā daļā Eiropas valstu šis rādītājs palielinājies. Pētījums parādījis, ka 88% ģimeņu 2014. gadā bija strādājoši vecāki, kas ir augstākais līmenis kopš 1996. gada, kad nodarbinātības līmenis tika sasniegti pirmie rekordī. Pētījumā secināts, ka pēdējo divu desmitgažu laikā nodarbinātība vientuļo vecāku — lielākoties sievieti — vidū ir strauji augusi no 47,1% 1996. gadā līdz 65,7% 2014. gadā. Tādējādi pieaugums vientuļo vecāku nodarbinātībā ir veicinājis to sievieti, kuras ir galvenās pelnītājas, daudzumu. Tādu māsaimniecību īpatsvars, kurās sieviete ir galvenā pelnītāja, no 23% 1996. gadā ir pieaudzis līdz 33% 2013. gadā.

Tiesībsargs informēts par izplatīto vardarbību skolās

Vardarbība skolās ir gana izplatīta, intervijā Latvijas Televīzijas raidījumā «Rīta Panorāma» norādīja tiesībsargs Juris Jansons. Tiesībsarga birojs veic pētījumu, kurā iesaistīti 5.-12. klašu skolēni. Skolotāju, skolēnu un vecāku anketēšana par vardarbības uzstā, izplatību un reakciju uz to ir anonīma. Pētījuma rezultātus prezentēs decembrī. «Ziņas ir diezgan satraucošas, vardarbība skolās ir gana izplatīta ar diezgan tādām, es pat teiktu, graužošām sekām. Teiksim, emocionālā vardarbība vai tas pats mobings starp skolēniem. Bieži vien pedagogi to var nepamanīt vai pamana brīdī, kad tas sasniedzis jau kulmināciju. Bieži vien tas, kas tiek uzskatīts par varmāku, viņš ilgstošākā periodā ir bijis cietušais,» klāstīja Jansons. Pēc viņa vārdiem, ir situācijas, kad pedagogi paši ar izteiksmi, vārdiem pazemo bērnu, kas emocionāli var atstāt diezgan nopietnas sekas. Bieži vien problēma esot ģimenē. «Pēršanu ģimenē bieži vien neuzskata par nekāda veida vardarbību, bet tā kā minūms ir emocionāla vardarbība, kas diezgan pamatīgi pazemo bērnu, un tas var atstāt kaut kādas sekas. Arguments, ka tā notika katrā ģimenē padomju laikos, tā ir muļķīga attaisnošanās. Tā ir vecāku nespēja saprātīgiem līdzekļiem atrisināt situāciju,» viņš teica.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), žurnālistiem — 65307058.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Pat mazs darbiņš spēj uairot pasaules skaistumu.

Bērniem no trūcīgām ģimenēm septembrī “Maxima Latvija” veikalos Līvānos saziēdoti vairāk nekā 320 eiro; palīdzību Līvānos saņēmuši 36 mazuļi

Labdarības programmai “Palīdz trūcīgiem mazuļiem” septembrī “Maxima Latvija” veikalos Līvānos saziēdoti 320,57 eiro. Kopumā bērnu no trūcīgām ģimenēm atbalstam septembrī visā Latvijā saziēdoti 10 444,47 eiro.

Ar labdarības organizācijas Ziedot.lv un reģionālo organizāciju atbalstu septembrī sniegta palīdzība 978 mazuļiem Rīgā un 26 citās Latvijas pilsētās: Rīgā autiņbiksītes un 2 iepakojumus piena maisījumu saņēmuši 54 mazuļi, Rēzeknē — 98, Tukumā — 31, Balvos — 28, Alūksnē — 16, Liepājā — 27, Ezerē — 23, Jelgavā — 97, Smiltēnē — 30, Jēkabpilī — 31, Amatā — 24, Viesītē — 58, Limbažos — 45, Madonā — 84, Dagdā — 31, Ugālē — 13, Līvānos — 36, Talsos — 27, Zantē — 18, Koknesē — 22, Saldū — 12, Strenčos — 35, Viļānos — 41, Ventspilī — 35, Cēsīs — 19, Valmierā — 35, Ogrē un Ķegumā — 9 mazuļi.

Kā jau iepriekš minēts, kopumā labdarības programmai “Palīdz trūcīgiem mazuļiem” septembrī “Maxima Latvija” veikalos visā Latvijā saziēdoti 10444,47 eiro. No saziēdotajiem līdzekļiem 7662,53 eiro saziēdoti veikalos ziedojumu kastītēs pie kasēm, 2311,44 eiro no pārdotajiem AS “Tukuma piens”, AS “Laima” un SIA “Rīgas Piensaimnieks” akcijas produktiem “Maxima Latvija” veikalos, bet 470,50 eiro — ceļojošajā interaktīvajā ziedošanas stendā, kas septembrī atradās “Maxima Latvija” veikalā Tukumā. Labdarības programmai “Palīdz trūcīgiem mazuļiem” septembrī saziēdotie līdzekļi tika pārskaitīti Ziedot.lv fondam, kas ir projekta īstenotāji.

Septembrī aktīvākie ziedotāji bijuši

rīdzinieki, veikalos ziedojumu kastītēs saziēdot 2986,70 eiro. Ievērojamu atbalstu bērniem no trūcīgām ģimenēm, kas pārsniedz 500 eiro, snieguši arī Daugavpils, Limbažu, Tukuma un Valmieras iedzīvotāji.

“Palīdz trūcīgiem mazuļiem” ir labdarības organizācijas Ziedot.lv un SIA “Maxima Latvija” rīkota labdarības programma sadarbībā ar reģionālajām organizācijām. Programmas mērķis ir palīdzēt ap 2000 bērnu no maznodrošinātajām ģimenēm līdz divu gadu vecumam. Atbalsts ģimenei un bērnam tiek sniegts nedēļu pirms bērna kopšanas pabalsta saņemšanas. Šajā laikā projekta ietvaros ģimenēm katru mēnesi tiek nodrošinātas autiņbiksītes un piena maisījumi 16 eiro vērtībā, kas sedz vienas nedēļas izdevumus šim mazulim ikdienā nepieciešamajām precēm.

“Esmu gandarīta, ka varu teikt palīdzību to 987 ģimeņu vārdā, kuras līdz šim varēja saņemt palīdzību. Tuvojas ziema un ikmēneša tēriņi pieaugs, tādēļ aicinām arī turpmāk ziedot un palīdzēt šim izmisušajām ģimenēm, kurās mazuļiem trūkst piena maisījumi un autiņbiksītes,» aicina Labdarības organizācijas Ziedot.lv vadītāja Rūta Dimanta.

SIA “Maxima Latvija” Korporatīvo attiecību vadītājs Ivars Svilāns ir gandarīts par programmas attīstību: “Katru mēnesi redzam, ka palīdzību saņēmušo bērnu skaits aug, tāpēc esam entuziasma pilni neatlaidīgi darboties, lai palīdzību saņemtu visas ģimenes, kuras pēc tās lūdz.”

Ziedojumus labdarības programmai “Palīdz trūcīgiem mazuļiem” iespējams veikt SIA “Maxima Latvija” veikalos visā Latvijā — gan ziedojumu kastītēs,

gan izvēloties veikalos produktus ar īpašu akcijas zīmī “Palīdz trūcīgiem mazuļiem”, kas nozīmē, ka ražotājs ziedos 1 centu no produkta cenas mazuļu atbalstam. Šobrīd labdarības programmai ir iesaistīties AS “Tukuma piens” ar pienu un kefiru “Baltais” 2%, AS “Laima” ar dažāda veida cepumiem, konfektēm, zefīriem un dzērieniem, kā arī SIA “Rīgas Piensaimnieks” ar biežpiena sierīgu “Kārums” multipaku, ziedojot 1 centu no katra pārdotā produkta iepakojuma tikai “Maxima Latvija” veikalos. Sniegt atbalstu mazuļiem no trūcīgām ģimenēm var arī ziedojot Ziedot.lv mājas lapā (<http://www.ziedot.lv/palidzi-trucigiem-mazuļiem-2137>) un zvanot uz ziedojumu tālruni 9006 7004 (maksa par zvanu 1,42 EUR).

Tāpat Latvijas lielākajās pilsētās ir iespējams atstāt ziedojumus īpašā interaktīvā ziedošanas stendā, palīdzot mazuļiem burtiski nostāties uz kājām (video ar interaktīvo stendu skatāms <http://vimeo.com/113392368>). Ziedojumu stends šobrīd atrodas “Maxima Latvija” veikalā Talsos, Rīgas ielā 8, kur veikala apmeklētājiem ir iespēja ziedot Talsu reģiona trūcīgajām ģimenēm. Pēc tam stends ceļos uz Rīgu.

Labdarības programma “Palīdz trūcīgiem mazuļiem” ietilpst SIA “Maxima Latvija” ģimeņu atbalsta programmā “Augošai Latvijai”, kas apkopo dažādas uzņēmuma iniciatīvas un sadarbības projektus šajā jomā, un kuras galvenais vadmotīvs ir par ģimenei draudzīgu vidi un ērtu iepirkšanos. Vairāk iepazīties ar programmu iespējams mājas lapā www.augosai.lv.

J.Beseris,
SIA “Maxima Latvija”
komunikācijas vadītājs

Latvijas Banka laiž apgrozībā ES karoga jubilejai veltītu 2 eiro piemiņas monētu

Latvijas Banka šodien, 3. novembrī, laiž apgrozībā 2 eiro piemiņas monētu “Eiropas Savienības karogam 30”. Tā ir likumīgs maksāšanas līdzeklis Latvijas Republikā un citās eiro zonas dalībvalstīs. Monētas nonāks aprīte tāpat kā cita apgrozības nauda — ar banku starpniecību sasniedzot tirdzniecības un citus uzņēmumus un iedzīvotājus. 10 000 monētu būs iespējams iegādāties arī *Brilliant Uncirculated* kvalitātē īpašā suvenīresaiņojumā (cena Latvijas Bankas kasēs — 7,30 eiro).

Ši ir eiro zonas valstu kopīgā 2 eiro piemiņas monēta, kuras dizains tika noskaidrots konkursā un tam sekojošā eiropiešu balsojumā, kurā piedalījās aptuveni 100 000 cilvēku. Monēta veltīta 30 gadu jubilejai, kopš Eiropas Savienības (ES) līderi apstiprināja Eiropas karogu par oficiālu ES simbolu.

Piemiņas monētas grafisko dizainu veidojis Georgijs Stamatopuls (*Georgios*

Stamatopoulos) no Grieķijas Bankas. Latvijas Bankas izlaistajām monētām reversā ir uzraksts “LATVIJA”, un monētas jostā tāpat kā visām Latvijas Republikas 2 eiro apgrozības monētām ir uzraksts “DIEVS * SVĒTĪ * LATVIJU”. Piemiņas jeb īpaša dizaina apgrozības monētu Eiropas puse ar nominālvērtības norādi (mākslinieks ir Luks Luikss (*Luc Luycx*)), materiāls un

izmērs neatšķiras no citām 2 eiro apgrozības monētām.

Jaunās 2 eiro monētas kaltas Bādenes-Virtembergas valsts kaltuvē (*Die Staatlichen Münzen Baden-Württemberg*) Vācijā, tirāza ir 1 miljons eksemplāru.

Latvijas Banka turpina īpaša dizaina apgrozības monētu kalšanas tradīciju Latvijā. Ikvienai eiro zonas valstij ir tiesības katru gadu emitēt divas šādas īpašas apgrozības monētas jeb piemiņas monētas, kā arī vēl vienu kalt vairāku valstu kopīgas programmas ietvaros, ja tāda tiek organizēta. Šogad Latvijas Banka emitējusi 2 eiro piemiņas monētu, kas veltīta Latvijas Republikas prezidentūrai ES, un gada nogalē plāno izlaist 2 eiro piemiņas monētu ar stārķa attēlu.

Euro piemiņas monētas ir likumīgs maksāšanas līdzeklis eiro zonā — tās var izmantot un tās jāpieņem tāpat kā visas pārējās eiro apgrozības monētas.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Veselības ministrs Guntis Belēvičs atveda labu vēsti — sliktāk nebūs

Sākums 1. lappusē.

Viedokli par situāciju medicīnas nozarē izteica arī galvenā ārste Viktorija Šmukste. Pašreizējos ekonomiskajos apstākļos cilvēki baidās iet pie ārsta pat uz profilaktiskajām pārbaudēm, jo uztraucas, ka tiks atklāta kāda kaite, kuras ārstēšanai būs nepieciešama nauda. Labāk neiet pie ārsta un nezināt par iespējamām slimībām — šāda nostāja sabiedrības veselību neuzlabos, secina ārste. Pilnībā netiek izmantotas arī valsts skrīninga programmu iespējas. Pacientu ierašanās uz profilaktiskajām pārbaudēm ir ģimenes ārstu kompetencē.

Ministram tika jautāts, vai ir skaidrība, kad un kādā veidā tiks ieviesta obligātā veselības apdrošināšana. Premjere un finanšu ministrs teikuši — jā, obligātā veselības apdrošināšana būšot, bet par to runās pēc valsts budžeta nākamajam gadam apstiprināšanas Saeimā, teica veselības nozares pārraugš. Taču arī viņam vairāk nekādas konkrētas informācijas nebija, izņemot to, ka tie varētu būt divi procenti no iekasētajām sociālajām iemaksām, kas tiktu personalizētas un sauktos kā veselības nodoklis.

Ar slimnīcas vadību tika pārrunāta situācija arī tā sauktajā veselībā, jo Preiļu slimnīcā jau kopš vasaras ieviesta programma "Ārsta birojs". Ministrs uzskata, ka būtiskākais, lai sistēma efektīvi darbotos, ir nodrošināt pacientu identifikāciju, jo tad naudas izmantošanu būs iespējams stingri kontrolēt. Viņš arī pastāstīja par Somijas pieredzi, kur pacienti vispirms paši samaksā par saņemto pakalpojumu, bet pēc tam piestāda rēķinu slimokasei, kā arī informēja par pilotprojektu, kas nākamgad noritēs Daugavpilī.

Preiļu slimnīca lepojas ar dzemdību nodaļas veiksmīgo darbu. Tāpēc likumsakarīgi, ka ministram tika jautāts, kādas ir nodaļas turpmākās pastāvēšanas iespējas. Guntis Belēvičs atzina, ka dzemdniecībā situācija Latvijā ir "ārkārtīgi dramatiska". Par to liecina fakts, ka šogad valstī nomirušas deviņas māmiņas. Šāda statistika Latvijā ierindo tādu valstu vidū kā Zimbabve un ir vissliktākā Eiropas Savienībā. Pastāv viedoklis, ka mazās dzemdību nodaļas, tas ir, tādas, kur tiek pieņemtas vidēji vienas dzemdības diennakti, būtu slēdzamas. Tāda ir Eiropas nostāja un ginekologu asociācijas vie-

doklis. Tomēr ir arī otra puse — dzemdību nodaļas darba kvalitāte. Lai vērtētu kvalitāti, jābūt skaidri izstrādātiem kritērijiem. Ministrs atzina, ka ginekologu asociācija šādus kritērijus joprojām nav izstrādājusi. Kas attiecas uz Preiļu dzemdību nodaļu, te strādā augsti profesionāli darbinieki, gadu no gada palielinās pieņemto dzemdību skaits, topošās māmiņas ierodas ne vien no tuvākās apkārtnes, bet visa Latgales reģiona un citām Latvijas vietām — Rīgas, Salaspils, Pļaviņām un pat Ventspils.

Runājot par mazo slimnīcu finansēšanu nākamajā budžeta gadā, Guntis Belēvičs uzsvēra — sliktāk nebūs, lai gan iespēja, ka finansējums saruktu, bijusi liela. Ar lielu pārliecību izdevies panākt, ka slimnīcu kredītu atmaksai tiek piešķirti 5,7 miljoni valsts līdzekļu. Tika pārrunātas arī citas tēmas, tajā skaitā par neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu.

Turpinājumā ministrs iepazīnās ar Preiļu slimnīcu. Guntim Belēvičam tika izrādīta mūsdienīgā uzņēmēšanas nodaļa, kur ir iespējams sniegt kvalificētu neatliekamo palīdzību, rentgenoloģijas nodaļa ar iespēju saņemt Rīgas klīniku speciālistu konsultācijas. Ministrs labi novērtēja istenotos ēku siltināšanas un ģimenes ārstu darba telpu uzlabošanas projektus. Visilgāk Rīgas viesis uzturējās dzemdību nodaļā, kur uzklāusija ārsta Jura Kļaviņa stāstījumu par nodaļas ikdienu, novērtēja telpu iekārtojumu un uzmanīgi pētīja informācijas dēli, kur ar ziliem un sarkaniem punktiņiem katru dienu tiek atzīmēti jaundzimušie.

Pēc slimnīcas apmeklējuma viesi devās uz Preiļu novada domi. Lai tiktos ar veselības ministru, Preiļu novada domes zālē bija ieradušies ģimenes ārsti, vidējais medicīniskais personāls, kā arī pašvaldības deputāti Juris Erts, Ineta Liepniece un Lauris Pastars. Tikšanās dalībniekiem tika sniegta prezentācija par Preiļu novadu un slimnīcu, kā arī istenotajiem projektiem un piesaistītajiem līdzekļiem no Eiropas Savienības fondiem. Summas ir ievērojamas, piemēram, vairāk kā 660 tūkstoši eiro ERAF projektā par stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu, vairāk kā 135 tūkstoši eiro ERAF projektā par ģimenes ārstu tīkla attīstību, 15 tūkstoši eiro LEADER projektā, kura gaitā izremontēta daļa ieejas kāpņu, kā arī divi pēdējo gadu

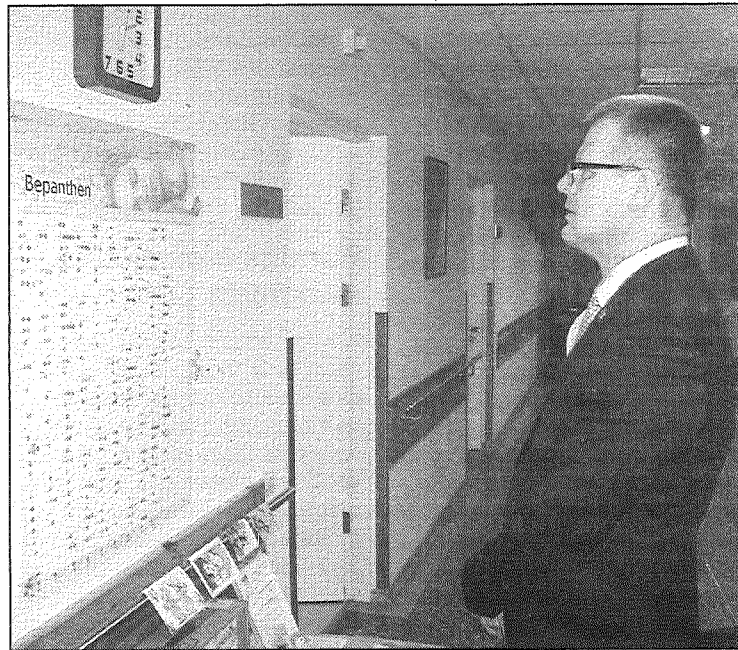
● Veselības ministrs Guntis Belēvičs (otrais no labās) un ministra biroja vadītāja Inga Štāle (pirmā no labās) sarunā ar SIA "Preiļu slimnīca" valdes priekšsēdētāju Ivetu Stari, slimnīcas galveno ārsti Viktoriju Šmuksti, uzņēmuma valdes locekli Aleksandru Poplavski, Saeimas deputātu Aldi Adamoviču.

laikā istenotie projekti energoefektivitātes veicināšanai slimnīcas vecajam un jaunajam korpusam, piesaistot attiecīgi 453 un 392 tūkstošus eiro.

Vairāk kā pusstundu ilgā stāstījumā veselības ministrs Guntis Belēvičs sniedza savu ieskatu nozares nākotnē un dalījās atziņās. Lai gan nākamgad paredzēta minimālās algas celšana, tajā skaitā arī veselības nozarē, kas vērtējama pozitīvi, šis fakts vienlaikus ir arī demotivējošs, jo algas būs līdzīgas vairāku kategoriju medicīnas darbiniekiem ar dažādiem pienākumiem un dažādu atbildību. Nākamā gada budžetā veselības aprūpei atvēlēti 2,98 procenti no iekšzemes kopprodukta, tomēr tas ir par maz. Viss turas uz ārstu entuziasma un pacientu līdzmaksājumiem, secināja ministrs un ar nožēlu atzina, ka aptuveni desmitajai daļai Latvijas iedzīvotāju kvalificēta medicīniskā aprūpe nav pieejama, jo cilvēkiem trūkst naudas.

Visu izšķir kadri — ar šādu saukli ministrs skaidroja nostāju mazo slimnīcu turpmākai pastāvēšanai. Viņš minēja Madonas slimnīcas piemēru, kur strādā vairāki ļoti talantīgi ķirurgi un kvalitatīvi veic endoprotezēšanas operācijas. Preiļi var lepoties ar profesionāliem darbiniekiem dzemdību nodaļā, līdz ar to arī ar nodaļas tiesībām pastāvēt turpmāk.

No ministra stāstītā bija noprotams, ka tuvākajos gados liela

● Lai netraucētu māmiņas un jaundzimušos, ministrs Guntis Belēvičs aplūkoja dzemdību nodaļas brīvās telpas un gaiteni, uzskatīja ziņojumu dēli, uz kura ar ziliem un sarkaniem punktiņiem atzīmēti visi šogad dzimušie. Ministrs lietīši prognozēja, ka līdz gada beigām jaundzimušo skaits sasniegšot vismaz 440. Tas būs labs rezultāts.

uzmanība tiks veltīta veselības veicināšanai. Plāns ietver četras darba virzienus — veselīgs uzturs, kustīgs dzīvesveids, atkarību mazināšana un profilaktiskās pārbaudes. Turpmākajiem sešiem gadiem šī plāna īstenošanai un sabiedrības veselības veicināšanai būs pieejama ievērojama summa — 54 miljoni eiro. G. Belēvičs Preiļu novada domes vadībai un deputātiem atgādi-

nāja, ka daļu šī finansējuma varēs izmantot arī pašvaldības, jo jau nākamā gada maijā pirmie līdzekļi būs pieejami. Kopīgiem spēkiem sešu gadu laikā pilnībā jāmaina sabiedrības uzskati un attieksme pret katra paša veselību.

Tikšanās noslēgumā veselības ministrs atbildēja uz klātesošo ģimenes ārstu jautājumiem.

L. Kirillova

Preiļu pašvaldības delegācija viesojās Madonas novadā

28. oktobrī Preiļu novada domes delegācija viesojās Madonas novada pašvaldībā, veicinot pieredzes, zināšanu un labas prakses apmaiņu ar pašvaldību, kuras darbība ir vērstā uz pilsētvides sakopšanu, tirdzniecības un sadzīves pakalpojumu sfēras attīstību, kā arī uz tūrisma atbalstīšanu.

Preiļu delegāciju dažādu jomu speciālistu sastāvā vadīja domes priekšsēdētāja Maruta Plivda un izpilddirektors Vladimirs Ivanovs, informē Preiļu novada do-

mes mājas lapas satura redaktore Jolanta Upeniece.

Vizītes sākumā Madonas novada domes priekšsēdētājs Andrejs Čelapīters, sabiedrisko attiecību speciāliste Edīte Miķelsone un Uzņēmējdarbības un tūrisma attīstības nodaļas vadītājs Romāns Hačatrians ar video un prezentāciju palīdzību iepazīstināja ar pašvaldības darba organizāciju, realizētajiem darbiem biznesa vides, sociālās aprūpes, izglītības, tūrisma un kultūras jomās, kā arī sniedza ieskatu prioritātes un tuvākajos nākotnes plānos.

Madonas novada domes pārstāvji īpaši

lepojas ar savu aktīvo Eiropas Savienības fondu finansējumu piesaisti un istenotajiem dažādajiem attīstības projektiem visā novada teritorijā. Apjomīgākie projekti ir realizēti Madonas pilsētā un tie saistīti ar infrastruktūras sakārtošanu un attīstīšanu — centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu sakārtošanu un paplašināšanu, pilsētas apvedceļa (tranzītielu) un ielu rekonstrukciju, pirmsskolas izglītības iestādes rekonstrukciju un citiem.

Pieredzes apmaiņas vizītes turpinājumā madonieši piedāvāja apskatīt pašvaldības iestādes un apmeklēt uzņēmējus. Vie-

sojāmie Madonas pilsētas sporta centrā, Smeceres sila sporta un atpūtas bāzē, rekonstruētajā pirmsskolas izglītības iestādē "Saulīte", ražotnē "Madonas maiznieks", Jāņa Seiksta keramikas darbnīcā un vīna darītavā "Domu pietura", stāsta J. Upeniece.

Pieredzes apmaiņas brauciena mērķis ir diskutēt, iepazīties, smelties idejas un iedvesmu, izvērtēt savu darbu un veidot kontaktus sadarbībai nākotnē. Pārbraucienā tika pārrunātas dažādu ikdienas problēmu risināšanas pieejas, ar kurām jā-saskaras darba vidē, veicinot veiksmīgāku pašvaldības darbu iedzīvotāju labā.

Labdarības programma Ziedot.lv Līvānos

Palīdz trūcīgu ģimeņu mazuļiem

No šī gada marta labdarības organizācija *Ziedot.lv* sadarībā ar reģionālajām organizācijām un veikalu tīklu SIA "Maxima Latvija" organizē labdarības programmu "Palīdz trūcīgiem mazuļiem", kuras mērķis ir palīdzēt aptuveni 2000 bērniem. Tie ir mazuļi līdz divu gadu vecumam no maznodrošinātajām ģimenēm visā Latvijā. Labdarības programmas laikā atbalsts bērnam un ģimenei tiek sniegts reizi mēnesī, nedēļā pirms bērna kopšanas pabalsta saņemšanas, jo šis periods maznodrošinātajām ģimenēm ir finansiāli viskritiskākais. Šajā laikā projekta ietvaros ģimenēm katru mēnesi tiek nodrošinātas autiņbiksītes un piena maisījumi 16 eiro vērtībā, kas sedz vienas nedēļas izdevumus šim mazulim ikdienā nepieciešamajām precēm.

Labdarības programmas ietvaros palīdzība tiek sniegta arī Līvānu novada maznodrošinātajām ģimenēm ar mazuļiem. Līvānu novadā septembrī vien šāda veida palīdzību saņēmuši 39 mazuļi.

Programmā līdzdarbojas arī projekta vēstnese, psiholoģijas zinātņu doktore Diāna Zande, kas jaunajām ģimenēm dažādos Latvijas reģionos sniedz nepieciešamo informatīvo un emocionālo atbalstu bērnu audzināšanā lekciju ciklā "Kā izprast savu mazuli?"

Inguna Badune, Līvānu biedrības "Baltā māja" vadītāja, "Novadniekam" pastāstīja, ka biedrība jau vairākus gadus sadarbojas ar *Ziedot.lv* programmā "Paēdušai Latvijai" un laika gaitā kļuva par partneri. Biedrība no *Ziedot.lv* saņēma dažādus līdzekļus Lieldienu un Ziemassvētku akciju rīkošanai; atbalstu saviem projektiem. Šogad sākās programma "Palīdz trūcīgiem mazuļiem", un biedrība "Baltā māja" jau kopš maija maznodrošinātām ģimenēm ar maziem bērniem izdala pamperus un piena maisījumus. Ģimenes apzinātas ar sociālā dienesta palīdzību. Atsevišķām ģimenēm tiek sniegta palīdzība arī tad, ja tās nonākušas krīzes situācijā, un netiek pieprasīta izziņa par mazturīgās ģimenes statusu. Tikšanās ar šīm māmiņām notiek reizi mēnesī, kad viņas biedrībā "Baltā māja" ierodas saņemt dāvinājumus. Katru reizi biedrība cenšas māmiņas iesaistīt kolektīvās pārrunās, sniegt padomus. Organizēta arī kopīga grabuļu gatavošana, lai sievietes vismaz uz brīdi izrautos no ikdienas rūpēm. Tagad tiek veidota arī māmiņu atbalsta grupa.

26. oktobrī uz tikšanos ar vecākiem bija uzaicināta Diāna Zande. Kopā ar viņu Līvānos ieradās *Ziedot.lv* pārstāve Elīna Kresa. Jau kopš marta cilvēki tiek aicināti ziedot trūcīgām ģimenēm ar bērniem, veikalos "Maxima" iegādājoties speciālu produkciju, ko ražo "Laima", "Tukuma piens", "Kārums" izstrādājums, "Novadniekam" pastāstīja **Elīna Kresa**. Tādējādi ražotāji ziedo vienu centu no katra produkta. Naudu var ziedot arī veikalos un arī zvanot pa *Ziedot.lv* mājas lapā uzrādīto numuru. Pusgada laikā ir palīdzēts gan-

● Līvānu māmiņas uzklausi Diānas Zandes padomus bija ieradusās kuplā skaitā.

drīz tūkstoš bērniem līdz divu gadu vecumam visā Latvijā, katru mēnesi tam velot ne tikai finansiālos līdzekļus, bet arī laiku, piesaistot arī Diānu Zandi, kas māmiņām sniedz emocionālo atbalstu. Ģimenēm, kurām vajadzīga šāda veida palīdzība, pašām ir jāvērsas pie *Ziedot.lv* organizatoriem.

Bērniņš ir mazs tikai reizi mūžā

Es piekritu piedalīties šajā projektā tieši tādēļ, lai sniegtu vecākiem atbalstu zināšanu veidā, lai viņi zinātu, ko darīt ar mazuli viņa attīstības labā, lai palīdzētu vecākiem emocionāli. Diezin, vai māmiņas no Līvāniem brauktu uz šādām nodarbībām Rīgā, bet šajā gadījumā zināšanas tiek sniegtas uz vietas, tā teikt, — viņu mājās, — "Novadniekam" pastāstīja **Diāna Zande**, psiholoģe, psihoterapeite, Rīgas Stradiņa universitātes un Latvijas Universitātes lektore, bez tam piecu bērnu māte. Domāju, ka šī ir projekta vērtīga iezīme — piesaistīt speciālistus, kas vecākiem var sniegt kvalitatīvu informāciju.

— Mēs ļoti ievērojam to, kā mums trūkst, bet par maz ievērojam to, kas mums ir. Mums bērnu pabalsti tiešām ir mazi, bet tie ir. Savukārt mums būtu jāņem vērā, ka Latvijā ir viens no garākajiem bērnu kopšanas atvaļinājumiem Eiropā. To vajag novērtēt. Mamma var atļauties būt mājās ar mazuli, nevis iet strādāt, kā tas ir milzums daudzās vietās pasaulē, — uzsvēra **Diāna Zande**.

— Protams, mūsu valstī ir zems cilvēku materiālās dzīves līmenis, un tas rada fonu, uz kā ģimenes risina savas problēmas. Pie mums ir daudz vairāk trūcīgo, daudz sociālas dabas problēmu: bezdarbs, partneri, kas strādā ārzemēs, atkarības, neizglītība. Jā, joprojām vecāki ir neizglītoti par bērniņa vajadzībām un attīstību. Dažreiz vērojama arī nevēlēšanās pašiem mainīt savu dzīvi, vēlēšanās sagaidīt, ka kāds atnāks un padarīs laimīgus. Tas gan neattiecas uz visiem vecākiem, bet tomēr ir tādi.

Bērniņš mazs ir tikai vienreiz

mūžā. Ja esam izvēlējušies būt par vecākiem, tad ir jāreķinās, ka šis ir vienīgais darbs, pēc kura augļi staigās pa zemes virsu, bet visi pārējie mūsu darba sasniegumi sen būs aizmirsti. Ir vērts ieguldīt laiku, atlicināt sevi mazulim, jo viņš maziņš būs pavisam īsu brīdi.

Arī es, kā vairums latviešu sieviešu, daudz strādāju, bet, domājot par savu dzīvi, par visvērtīgāko, ko esmu izdarījusi, uzskatu, ka tie ir bērni un tie brīži, kas pavadīti kopā. Man gribētos, lai arī tiem vecākiem, kas klausās manas nodarbības, būtu tādi brīži, kuros viņi izbaudītu būšanu kopā ar bērniem un kuros būtu priecīgi, ka ir vecāki, neskatoties ne uz ko, sarunas noslēgumā teica **Diāna Zande**.

Daudzbērnu ģimenēm nav vieglo dienu

"Novadnieks" satikās ar māmiņām, kuru ģimenes izmanto labdarības programmas *Ziedot.lv* palīdzību.

Viena no uzrunātajām māmiņām — **Daiva Rutka** — pastāstīja, ka ģimenē audzina sešus bērnus. Divi no viņiem ir ar īpašām vajadzībām. Saimīte dzīvo Jersikas pagasta Iztekās. Vecākā meita, astoņpadsmitgadniece, Jēkabpili apgūst komercdarbinieces specialitāti, mācās jau 3. kursā. Sešpadsmitgadīgais dēls izvēlējies lauksaimniecības mehāniķa arodu, ko apgūst Višķos. Trešā atvase — astotklasniece un pāris gadus jaunākais brālis — mācās Jersikas pamatskolā. Par skolēnu drīzumā kļūs arī viens no jaunākajiem bērniem, kurš apmeklē pirmsskolas sagatavošanas grupiņu. Mazulītis — gadu un divus mēnešus vecs bērniņš — dienas vada kopā ar savu māmiņu. Vienam no ģimenes bērniem ir iedzimta slimība, otram — dzemdībās iegūta trauma.

Daiva ir pašnodarbinātā persona, saimniecībā tiek turēti lopī, audzēti dārzeni. Vecākie bērni saņem finansiālu pabalstu no Uztlīdzekļu garantiju fonda, jo bioloģiskais tēvs par viņiem nerūpējas, stāstīja gados vēl pavisam jaunā sieviete. Jaunāko bērnu tētis strādā, ir autovadītājs.

Bērnu apgērbšanai, ēdināšanai, skološanai vajag daudz līdzekļu. Tas ir ļoti smags laiks — kamēr vēl neviens nav uzsācis pastāvīgas darba gaitas, savukārt nav vairs arī pie kopīgā zupas katla mājās. Daiva ļoti atzinīgi vērtē no *Ziedot.lv* saņemto palīdzību. Oficiāli ģimene neskaitās trūcīga, jo neatbilst novada domes noteiktajiem kritērijiem, — tai pieder vairāk zemes, nekā tas paredzēts noteikumos par trūcīgās ģimenes statusa noteikšanu. Daiva ir ienācēja Jersikas pagastā, nekustamais īpašums — zeme — atrodas tālu citā pašvaldībā, un līdz ar to ģimene to nevar izmantot apstrādāšanai. Zeme tiek iznomāta, bet no nomas iegūtos ienākumus viņa atvēl tuvai radniecei — invalīdei, kam citādi ar izdzīvošanu klātos ļoti bēdīgi.

Uzturlīdzekļi, viena darba alga, nelielie bērnu pabalsti, ienākumi no saimniecības — tas ir tas, ar ko jādzīvo astoņu cilvēku ģimenei. Pašu izaudzētie dārzeni un sarūpētie produkti nodrošina ikdienas iztiku, visi ir paēduši, tomēr izdevumiem ārpus mājas vajag daudz naudas. Bērniem ar īpašajām vajadzībām ik pa laikam jāveic fizioterapijas procedūras, jāzīdē pārbaudes pie speciālistiem Rīgā. Protams, pašvaldība bērniem apmaksā skolas pusdienu, pa reizi sociālais dienests piedāvā brīvbiļetes uz kultūras pasākumiem, bet ģimene nevar

atļauties kādu kopīgu izbraukumu uz Rīgu vai pa Latviju. Tāpat bērniem jādzīvo arī bez interešu izglītības iestāžu apmeklēšanas, jo tad būtu jābrauc uz Līvāniem. Daiva mājās nesēž dikā, bet strādā kā pašnodarbinātā, arī mazais laiks jāizņem no skolas pēc nodarbībām, un līdz ar to nav iespēju izvadīt uz pulciņiem Līvānos lielākos bērnus. Tāpat, pavadojot meitu uz mācību iestādi, katru nedēļu līdz jāiedod soma ar produktiem, nauda. Galus savikt ir grūti, teica mamma. Arī veselība viņai nav ideāla, reizēm nākas nopietnāk ārstēties.

Kāda tā dzīve ir, tāda ir, samierinoši piebilst Daiva, sakot, ka viņa nežēlojas un nevienu nevaino, vienīgi stāsta par reālo ikdienu. Vieglas dienas neesmu piedzīvojusi, kas tās tādas ir, es nezīnu. Darba vienmēr ir ļoti daudz. Saimniecība paņem visus spēkus, teic jaunā sieviete. Esot patīkami, ja reizēm jūtot kādu palīdzīgu roku, piemēram, kā tas bija pirms gada, kad Vidusdaugavas labdarības fonda rīkotajā labdarības akcijā bērniem ar īpašām vajadzībām viņas meita un dēls saņēma izsāpņotos batus un Lego klucīšus.

Lielākās galvassāpes vienmēr sagādā apģērbs un apavi, īpaši ziemā. Apģērbt un apaut sešus bērnus ir grūti.

Varbūt starp "Novadnieka" lasītājiem var atrasties līdzcietīgi cilvēki, kas ar Līvānu biedrības "Baltā māja" starpniecību kuplajai un čaklajai ģimenei palīdzētu ar bērnu apģērbu un apaviem?

□□□

Sandra Ābolīņa, četru bērnu māmiņa, žurnālistus sagaida lauku mājas pagalmā Jersikas pagasta Škaparos. Šeit no vienas puses jūtami pilsētas ritmi, jo līdz Līvānu robežai skaitāmi metri, bet no otras puses ir visistākie lauki ar ganībām, dārzu, bet drusku nostāk rudenīgi noguruši rāmus viņus šūpo Daugava. Aiz mamma muguras slēpjas divarpusgadus vecais ģimenes pastarītis, pagalmā lapas grābj meitene — viena no ģimenes vecākajiem bērniem. Istaba piekurināta jo silta. Ģimenes galva Uldis parīpējies par jauniem loģiem, meitenei un diviem lielākajiem puikām otrajā stāvā izbūvētas savas istabiņas.

Sandrai par dzīvi ir savs stāsts. Arī tajā nav runas par vieglajām dienām, arī viņa nevar lielities, ka Laimes māte lēmusi labvēlīgu likteni. Iet pa dzīvi nežēlojoties, lai vai kādi pārbaudījumi nāktu priekšā, — tāds ir stingrs šīs ģimenes kredo. Tā sanācis, ka aiz muguras pietiekoši pārestību un vardarbības, kas piedzīvots no pirmā vīra, kurš bija ļāvies dzeršanas līgai. Viņi izšķīrās, un māte palika ar diviem dēļiem. Vecākais tagad jau liels puisis, Vecbebros apgūst pavāra profesiju. Tīcis līdz 4. kursam, un mamma priecājas, ka drīz būs pats pelnītājs. Otrais dēls mācās 8. klasē Jersikas pamatskolā. Viņam patīk sportot, ir liels palīgs arī mājas darbos.

Dzīve saveda kopā ar krietnu cilvēku, kuram aiz muguras tāpat kā Sandrai bija līdzīga pieredze ar savu bijušo sievu. Meitu viņa bija atstājusi tēvam.

Turpinājums 5. lappusē.

Labdarības programma Ziedot.lv Līvānos

Sākums 4. lappusē.

Tagad Sandra meitenei kļuvusi par istu mammu, dzīvo līdz viņas priekiem un uztraukumiem, gatavojoties eksāmeniem un pamatskolas absolvēšanai, priecājas, ka meitēns labi zīmē, sporto, mācās frizieru pulciņā. Priekšā arī nopietna izvēle, kur mācīties tālāk. Lai vai kāda būs izvēle, ģimenei tie būs jauni izdevumi – dzīvošanai kopmītnēs, apmaksājot biļetes, sarūpējot līdzī nemamos pārtikas produktus.

Jaunajās attiecībās piedzimis vēl viens puisēns – visas ģimenes mīlulis un luteklītis. Dzīvojas pa mājām, bet regulāri tiek vests uz pirmsskolas bērnu grupiņas nodarbībām Līvānu bērnu un jauniešu centrā.

Sandra kādreiz bija apguvusi aditājas arodu, strādāja kombinātā Ogrē, strādāja arī kādā šūšanas uzņēmumā Plaviņās. Kad apprecējās otru reizi, no Jaunjelgavas, kur dzimta puse, pārcēlās uz vīra mājām. Audzinot bērņus, ģimene meklēja arī nodarbošanos, iztikas avotu. Par vēlamāko tika atzīta aitū audzēšana, un tagad tiek turēti paliels bariņš sprogaņu. Dzīve likusi apgūt arī cirpšanas prasmi, ko Sandra agrāk nemācēja. Tagad viņa jau cērpj ar elektriskajām dzirkļēm. Vilnas noiets problēmas nerada.

● Daiva Rutka ar meitu Kristīni.

Iemaina pret dziju zeķēm un cimdiem, bet galvenais – pret siltām segām. Preiļos var iemānīt pret tik skaistām vilnas segām, ka pēc tam vairs ar citām nemaz negribēsies segties, ražotājus uzlika Škaparu mājas saimniece. Ģimene audzē arī zosis – priekš olām, jo draudzīgos, gudros putņus cepešos pārvērst negrasās. Modrie putni reiz no pagalma pat aiztrenkuši lapsu, kas bija nākusi medībās. Dārzāji, augļu koki, siltumnīca, pašgatavoti konservējumi, pašu audzēti un pārstrādāti mārūtīti, rukši kūtiņā – īsta lauku idille. Un tomēr nereti dzīvošana ir no rokas mutē, jo faktiskā strādniece un apgādniece ir

Sandra viena pati. Dzīvesbiedram smagas slimības dēļ piešķirta pirmā invaliditātes grupa. Projekta ietvaros Sandra tagad vīram skaitās kā invalīda asistente, saņem par to kādu naudiņu, kas kopā ar bērnu pabalstiem, maksājumiem no Uzturlīdzekļu garantiju fonda (pirmais vīrs par saviem bērniem neliekas ne zinīs, alimentus nemaksā), vīra pensiju, ienākumiem par aitām arī ir ģimenes materiālais nodrošinājums. Govi neturot, jo, ja gadās bērnam saslimt un kopā ar mammu ārstēties slimnīcā, tad mājās nav neviena, kas lopiņu izslauktu.

Cetur bērnu māte priecājas, ka bērni ar katru gadu kļūst lielāki,

● Sandra Āboliņa kopā ar dēlu Mairi un dzīvesbiedru Uldi. Foto: I.Kirlova

vairāk palīdz darbos. No šāda skatupunkta raugoties, ģimenei dzīve kļūst vieglāka. Taču meita jau pavasarī, dēls – pēc gada pabeigs vietējo skolu, un tālākā skološanās, braukšana uz mācību iestādi, dzīvošana kopmītnēs pagēres maksājumus skaidrā naudā, ko ar saimniecībā izaudzēto vairs nevarēs nosegt. Arī tagad ne vienmēr var atļauties bērņus palaist ekskursijās, reizēm ir jāpaliek mājās.

Kad jādara, tad jādara, — teic Sandra, no pilsētnieces tapusi par laucinieci un katru dienu gatava jauniem izaicinājumiem ar

cerību, ka kādreiz dzīve kļūs labāka, bērni būs pieauguši, strādās un pelnīs. Tagad viņa saka, — es nesūrojos, ēst ir, jumts virs galvas ir, bērni aug. Kā ir, tā ir. Protams, naudas vienmēr pietrūkst, bet ko lai dara? Tagad salūza veļas mašīna, bet naudas jaunas iegādei nav. Mazgāju ar rokām, kas cits atliek? Pārdošim jērus, tad nopirksim.

Gribētos arī jaunāku, labāku datoru, bet iztiek ar vecu. Programmai Ziedot.lv ir pateicīga par atbalstu pamperu piešķiršanā, kas nodereja mazajam puikam.

L.Rancāne

Ceļā uz simtgadi

Sveica Valsts prezidents

“Godājamie Vārkavas vidusskolas skolotāji, skolēni, audzēkņi, vecāki un absolventi! No sirds sveicu Jūs dienā, kurā pirms 95 gadiem Latvijas skolu vēsturē tika ierakstīts Vārkavas vidusskolas vārds!

Vārkavas vidusskola var lepoties ar savu pastāvēšanas vēsturi, kuras laikā izskoloti daudzi apkārtnes bērni un jaunieši. Skola šiem bērņiem ir palīdzējusi veidot stingru un drošu pamatu savai nākotnei, ļaujot doties pretī dzīves drosmīgākajiem mērķiem.

Par ceļvežiem un padomdevējiem šajā procesā kalpo tieši skolotāji, tāpēc novēlu Jums ar nenogurstošu enerģiju, pašreizējā dzīvi un patiesu darba iedvesmu sniegt skolēniem vispusīgas un mūsdienīgas zināšanas arī turpmāk! Savukārt skolēniem vēlu labas sekmes mācībās, nesot Vārkavas vidusskolas vārdu Latvijā un pasaulē! Lai Jums izdodas īstenot visas labās idejas! Lai piepildās Jūsu nākotnes sapņi un ieceres!” Apsveikumu ar šādu tekstu lielajā jubilejā Vārkavas novada Vārkavas vidusskola saņēma no Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa.

No vēstures

24. oktobrī Vārkavas vidusskola kuplā ciemiņu pulkā atzīmēja savu 95. dzimšanas dienu.

Kaut arī novadpētnieku domas par isto skolas dibināšanas gadu dalās, tomēr Latvijas Valsts vēstures arhīvā esošajos materiālos kā dibināšanas laiks tiek minēts 1920. gads. Skola sākusī darboties 1920./21. mācību gadā pie Vārkavas Romas katoļu baznīcas. Vajadzību pēc skolas ierosinājis vietējais mācītājs, un rikojumu

par mācību iestādes atvēršanu ir devusi Daugavpils apriņķa valde. Pirmā pārzine bijusi Marianna Vilcāns. Skolas nosaukums gadu gaitā ir mainījies, tā saukta: Vārkavas 2. pamatskola, Vārkavas sešklasīgā pamatskola, 2. Vārkavas sešklasīgā pamatskola un tā tālāk.

1923. gadā skolas vajadzībām iemērits muižas centrs ar dzīvojamo ēku – pili, kura izremontēta, piemērojot skolas vajadzībām. Ēka iesvētīta 1927. gada 5. februārī ievērojamu ciemiņu pulkā. Iesvētīšanas dienā skola saņēmusī apsveikumu no tā laika izglītības ministra Jāņa Raiņa ar šādu tekstu: “Sirsniģi sveicinu paidagoģisko padomi skolas iesvētīšanas svētkos un novēlu skolai jo sekmīgi strādāt izglītības laukā.”

1956. gada 23. jūnijā notika pirmais vidusskolas izlaidums. Vidusskolas pastāvēšanas laikā no 1956. līdz 2015. gadam skolu absolvējuši 836 Vārkavas apkārtnes jaunieši.

1978. gadā tika uzcelta jaunā skolas ēka, kurā vidusskola atrodas arī pašlaik. 2003. gadā ēka tika renovēta, 2008. gadā – uzbūvēts jauns kvalitatīvs stadions. 2009. — 2011. gadā skolā iekārtoti moderni dabaszinību un matemātikas kabineti.

2015. gadā skolā strādā 22 skolotāji, visi ar augstāko pedagoģisko izglītību. Pieciem pedagoģiem ir maģistra grāds, 13 pedagoģiem augstākā izglītība pielīdzināta maģistra grādam.

Uzsākta skolas muzeja ierīkošana, kas top ar daudzu sponsoru un atbalstītāju palīdzību, viņu vidū ir arī Raimonds Vējonis.

Paldies vārdi skolai

Skolas jubilejas svinībās piedalījās ievērojams skaits bijušo audzēkņu, pedagoģu, darbinie-

● Vārkavas vidusskolas 95 gadu jubilejas svinības aizritēja uz pozitīva viļņa — ar atkalredzēšanās prieku, par tikšanos ar jaunību, par gaišām atmiņām.

ku. Absolventu vidū bija gan jaunieši, kuriem izlaiduma valsis izskanējis tikai pirms pāris gadiem, gan pusmūža ļaudis, kurus ar skolu saista nu jau viņu pašu bērni, kas te mācās, gan arī brieduma gadus un cienījamu vecumu sasnieguši cilvēki, kuri ar dzīju savilņojumu satikās ar bijušajiem skolābiedriem. Savukārt pašreizējā skolas saime – pedagoģi, skolēni un darbinieki – bija parūpējušies, lai svētki būtu neaizmirstami. Bija sagatavoti materiāli par skolas vēsturi, standos ar fotogrāfijām un aprakstiem varēja iepazīties ar audzēkņu mācību sasniegumiem un panākumiem daudzu gadu gaitā, kā arī uzzināt citu informāciju par mācību iestādi. Skolas pašdarbnieki bija sagatavojuši jauku apsveikumu koncertu. Vakarū vadīja skolas absolventi Ilga Pokšāne un Mārcis Rukmanis. Ar klusuma brīdi tika pieminēti mūžībā aizgājušie skolotāji, darbinieki, absolventi.

Klātesošos sveica Vārkavas no-

vada domes priekšsēdētāja Anita Brakovska, Eiroparlamenta deputāte Inese Vaidere, Preiļu novada izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, skolas direktore Anita Vilcāne, ciemiņi no novada pārējām izglītības iestādēm, absolventi un citi. Saeimas deputāts Aldis Adamovičs atsūtīja apsveikuma telegrammu. Ar aplausiem tika uzņemts deputāta paziņojums par dāvanu skolai – līdzekļiem sporta inventāra iegādei. Inese Vaidere skolai uzdāvināja trīs ielūgumus uz Briseli – vienam skolotājam, mācībās labākajam 12. klases audzēknim un labākajam sportistam, kuri tiks noleikti gada beigās. Absolvents Jānis Gavars kopā ar vairākiem citiem absolventiem skolai uzdāvināja klavieres, Aivars Strakšas – kopā ar citiem absolventiem – lielisku foto kameru. Dāvanas bija sarūpējuši arī citi bijušie audzēkņi. Visi sveicēji izglītības iestādei vēlēja tālāku attīstību, izaugsmi un laimīgi sagaidīt simt-

gadi. Skolas direktorei Anitai Vilcānei un skolotājai Helenai Ērglei tika pasniegti Izglītības un zinātnes ministrijas apbalvojumi. Skolas bibliotekāre Melita Pastare, skolotājas Daina Mikitāne un Silvija Vingre saņēma Preiļu novada izglītības pārvaldes Atzinības rakstus.

Salidojumu ievadīja fokloras kopa “Vālodzīte”, ar dziesmām sveica 5. — 9., 10. — 12. klašu meiteņu ansamblis, kā arī zēnu ansamblis. Pēc svinīgās daļas salidojuma dalībnieki tika aicināti uz stadionu, kur gaidīja novada domes sarūpētais pārsteigums – lidojošās gaismas laternas, ar ko jubilejas viesi naksnīgajās debesīs sūtīja savas gaišās domas un laba vēlējumus skolas turpmākajai vēsturei.

Pēc tam absolventi tikās savās kādreizējās klasēs, kur valdīja atkalredzēšanās priecīgā gaisotne. Vakarū turpinājumu skolas zvans aicināja uz zāli, kur ar skolēnu īpašo valsi sākās balle.

L.Rancāne

Zemkopības ministra Jāņa Dūklava atbildes uz Preiļu Lauksaimnieku apvienības biedru jautājumiem

Vasaras nogalē Livānu, Preiļu, Vārkavas un Riebiņu novada piena lopkopības saimniecību īpašnieki pulcējās Preiļu Lauksaimnieku apvienībā un runāja par ārkārtas situāciju piensaimniecības nozarē. Viņu viedoklis tika pausts vēstulē ministru prezidentei Laimdotai Straujumai, zemkopības ministram Jānim Dūklavam, Latvijas Zemnieku federācijas valdei un Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes valdei. 10. oktobrī tika saņemta zemkopības ministra Jāņa Dūklava parakstīta atbilde uz jautājumiem.

Preiļu Lauksaimnieku apvienības valdes locekle Zīta Briška atgādina, ka vēstulē lauksaimnieki uzsvēra kritisko situāciju nozarē, jo daudzas saimniecības ir tuvu bankrotam sakarā ar piena iepirkuma cenas lejupslīdi, kas sākās jau pērnā gada rudenī. Pašlaik piena pašizmaksa svārstās no 0,25 līdz 0,30 eiro par kilogramu, bet iepirkuma cenas kritušas līdz 0,15 eiro (cenas augusta nogalē, red.). Šādos apstākļos nav iespējama normāla saimniecību darbība, jo izteikti trūkst apgrozāmo līdzekļu degvielas, minerālpiedevu, spēkbarības sagatavošanai un iegādei, materiālu lopbarības gatavošanai iegādei un pakalpojumu apmaksai.

Pamatojoties uz situāciju piena nozarē, kā arī provizoriskajām nākotnes tendencēm, zemnieki lūdz rast iespēju atbalstīt piena nozarē strādājošās saimniecības ar konkrētu rīcību. Publicējam zemnieku izteiktos priekšlikumus un J. Dūklava atbildes (saisināti).

* Valdībai rast iespēju regulēt piena produktu cenas godīgu sadalījumu starp ražotāju, pārstrādātāju un tirgotāju.

Attiecībā uz iespēju ietekmēt un regulēt piena cenas godīgu sadalījumu starp ražotāju, pārstrādātāju un tirgotāju norādām, ka piena un citu pārtikas produktu cenas vai uzcenojumi nevar tikt administratīvi regulēti. Turklāt vienošanās par peļņas sadali vai minimālo iepirkuma cenu faktiski nozīmē horizontālo vienošanos par cenas vai uzcenojuma fiksēšanu gan svaigpiena

ražotāju, gan pārstrādātāju, gan tirgotāju starpā, pilnībā izslēdzot konkurenci. Tas ir smags konkurences tiesību pārkāpums, kas aizliegts Konkurences likuma 11. pantā un līguma par Eiropas Savienības darbību 101. pantā. Jāņem vērā, ka Latvijas tirgus ir pilnībā atvērts starptautiskai konkurencei, kur Latvijai nav iespējams regulēt cenas piena produktiem pasaules tirgos.

Zemkopības ministrija vērs uzmanību, ka Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula nr. 1308 paredz, ka piena nozarē var izveidot ražotāju organizācijas, kurām ir tiesības vienoties ar piegādātāju par piegādātā svaigpiena cenu.

Zemkopības ministrija atbalsta brīvprātīgas labas prakses kodeksu noslēgšanu starp piena nozarē iesaistītajām pusēm. Izstrādājot kodeksu, var ņemt vērā jau citu valstu piena kodeksos noteiktos pamatprincipus. Piemēram, Lielbritānijas piena kodeksā ietvertās normas nosaka minimālo labo praksi līgumos piena nozarē, tajā skaitā arī vajadzību brīdināt piena pircēju 30 dienas pirms cenu izmaiņām. Taču jāņem vērā, ka šādā kodeksā nevarēs tikt ietvertas vienošanās par peļņas sadali piena piegādes ķēdē.

* Kompensēt piensaimniekiem Krievijas embargo rezultātā radītos zaudējumus.

ES lauksaimniecības ministru padomes 7. septembra sanāksmē panākta vienošanās, ka kopējais iezīmētais finanšu apjoms krīzes situācijas risināšanai lauksaimniecībā varētu sasniegt 500 miljonus eiro. Finansējums sadalīts

starp dalībvalstīm, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

- ✓ dalībvalstu piena kvotas 2014./2015. kvotas gadā;
- ✓ piena cenas starpība, salīdzinot ar ES vidējo;
- ✓ Krievijas embargo un sausuma ietekme;
- ✓ cūkgaļas cenas samazinājums.

No kopējā tirgus krīzes finanšu apjoma Latvijai piešķirti 8,4 miljoni eiro mērķētā atbalsta, kura sadalē dalībvalstīm tiek dota maksimāla elastība gan sadalījumā starp lauksaimniecības nozarēm, gan kritērijiem. Tas ir vislielākais procentuālais (+485%) atbalsta apjoms uz tonnu pieaugums starp ES dalībvalstīm, salīdzinot ar 2009. gada piena krīzes piešķirto atbalstu. Ministrs informē, ka atbalsta izmaksa paredzama līdz nākamā gada martam.

* Samazināt PVN likmi lauksaimniecības produkcijas primārajiem ražotājiem no 21% uz 14%.

J. Dūklavs informē, ka Zemkopības ministrija ir vērsusies Finanšu ministrijā ar priekšlikumu pārskatīt pievienotās vērtības nodokļa likmes lauksaimniecības produktiem, bet, ņemot vērā valsts budžeta negatīvo fiskālo telpu, pagaidām tas nav iespējams.

* Nepalielināt zemes nodokli lauksaimniecības produkcijas ražotājiem.

Lai nodrošinātu pakāpenisku aktuālās kadastrālās vērtības ieviešanu, kas nozīmē arī pakāpenisku nekustamā īpašuma nodokļa sloga pieaugumu, Finanšu ministrija ir sagatavojusi grozījumus likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli", kas paredz no 2016. līdz 2020. gadam nodokļa aprēķinam izmantot divas bāzes vērtības — nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību un speciālo vērtību nekustamā īpašuma nodokļa vajadzībām.

Paredzēts, ka speciālās vērtības nekustamā īpašuma nodokļa

vajadzībām pieaugums lauku zemēm nepārsniegs 20% no iepriekšējā gadā zemes vienībai aprēķinātās speciālās vērtības nekustamā īpašuma nodokļa vajadzībām vai kadastrālās vērtības. Ministrija joprojām uzskata, ka šis pieaugums nedrīkstētu pārsniegt 10% gadā, par ko ir panākta konceptuāla vienošanās ar Finanšu ministriju.

Paredzēts, ka speciālo vērtību nekustamā īpašuma nodokļa vajadzībām noteiks zemes vienībām lauku teritorijās, kuru platība pārsniedz trīs hektārus un viens no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētajiem nekustamā īpašuma lietošanas mērķiem ir "Lauksaimniecības zeme", "Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu" vai "Ūdens objektu zeme".

Tāpat likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" tiek saglabāta esošā norma, kas paredz lauksaimniekiem taksācijas gadā uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi 14,23 eiro apmērā par katru lauksaimniecībā izmantotajam zemes hektāru.

* Rast iespēju pagarināt termiņu kūtsmēsļu krātuvju būvniecībai.

2004. gadā, Latvijai iestājoties ES, lopkopības saimniecībām tika dots 10 gadu pārejas periods kūtsmēsļu uzglabāšanas vietu sakārtošanai atbilstoši vides prasībām. Šajā laika periodā lauksaimniekiem bija iespēja saņemt atbalstu kūtsmēsļu krātuvju būvniecībai.

ZM atgādina, ka 2012. gada jūnijā beigās Latvija saņēma EK oficiālu vēstuli, ar kuru informēja, ka tiek uzsākta pārkāpuma procedūra par to, ka Latvija nav izpildījusi savas saistības attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskās izcelsmes nitrāti. Līdz ar to nācē gada 23. decembrī valdība izdeva noteikumus, ar ku-

riem tika apstiprināts perioda pagarinājums kūtsmēsļu uzglabāšanas vietas sakārtošanai dzīvnieku novietnēs, kurās tiek iegūti pakaišu kūtsmēsli.

Ir vairākas iespējas pakaišu kūtsmēsļu uzglabāšanai. Tos var uzkrāt krātuvē, kas būvēta no betona, vai betonētā laukumā, vai speciāli ierīkotā laukumā ar šķidrums necaurīdīgu pamatni, virs uzkrājot speciāli aprīkotā tvertne, kā arī, izpildot noteiktas prasības, pieļaujama pakaišu kūtsmēsļu zināmu laiku uzglabāšana uz lauka.

J. Dūklavs vērs uzmanību uz to, ka saimniecībām, kurās kūtsmēsļus uzkrāj dziļajā kūtī, un saimniecībām, kurās gaļas liellopi un savvaļas sugas dzīvnieki, kas paredzēti produkcijas ieguvei, pastāvīgi tiek turēti āra apstākļos norobežotā vidē, nav nepieciešama krātuve kūtsmēsļu uzglabāšanai.

Līdz ar to pārkāpuma procedūras lieta pret Latviju 2015. gada februārī tika izbeigta. Zemkopības ministrija neredz iespējas no jauna sākt sarunas ar Eiropas Komisiju, lai atkārtoti pagarinātu noteikto pārejas periodu.

* Nepieļaut subsīdiu aplikšanu ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, sākot ar 2017. gadu.

2017. gadā valsts un Eiropas Savienības atbalstam lauksaimniecībai un lauku attīstībai paredzēts piemērot iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmumu ienākuma nodokli. Saprotams, ka šīs normas ieviešana vēl vairāk palielinās nevienlīdzību atbalsta maksājumos starp Latviju un pārējām Baltijas valstīm, kā arī mazinās Latvijas lauksaimnieku konkurētspēju Baltijas valstu tirgū. Tāpēc Zemkopības ministrija uzskata, ka nepieciešams izdarīt grozījumus likumos, paredzot pagarināt minēto nodokļu piemērošanas termiņu, lai arī pēc 2017. gada lauksaimnieki būtu atbrīvoti no nodokļa par atbalsta maksājumiem.

DER ZINĀT

Kartupeļu izēdināšana govīm un pārējiem mājlopiem

Kartupeļi ir noderīga barība mājlopiem. Tie ir izēdināmi visām mājlopu sugām. Iemesls, kāpēc kartupeļi netiek izbaroti lielos daudzumos, ir pavisam vienkāršs — citi barības līdzekļi ir lētāki.

Kāda ir kartupeļu barības vērtība?

Nepieciešami 400 līdz 500 kilogrami kartupeļu, lai nodrošinātu to pašu barības vērtību, kas ir 100 kilogramos graudu. Tā ir aptuvenā vērtība, bet to var ērti izmantot, lai saprastu, cik daudz lopiem kartupeļu ir nepieciešams. Kartupeļu sausnā vidēji ir 6–8% proteīna, 75% — cietes un cukuru. Tajos ir maz A un D vitamīnu, bet daudz kālija.

Ar ko vēl kartupeļi ir vērtīgi lopbarībā?

Tie ir caureju veicinoši, un, izbarojot kartupeļus govīm, kurām barības devā nav skābbarības, cukurbiešu grauzījumu vai melases, bet tikai siens, tie labi ietekmē gremošanu. Tie ir garšīgi, uzlabo apetīti un citu barības līdzekļu apēdamību. Tajos ir daudz ūdens (vairāk par 80 procentiem), kas palielina ūdens uzņemšanu dzīvniekiem gadījumos, kad ūdens nav brīvi pieejams. Tas ir īpaši svarīgi slaucamajām govīm mazajās saimniecībās, kur ūdens tiek izdzirdināts tikai 2–3 reizes dienā.

Cik daudz kartupeļu drīkst izbarot katru dienu?

Standarta ieteikums ir 2,5 līdz 4 kg kartupeļu uz katriem 100

dzīvsvāra kilogramiem. Dzīvnieki pie kartupeļiem ir jāpieradina pakāpeniski. Lielas govīs dienā var apēst pat vairāk nekā 18 kg kartupeļu. Zirgiem var izbarot 6 līdz 9 kg dienā. Cūkām var izbarot kartupeļus, aizstājot 1 kg spēkbarības (graudu) ar 4 kg kartupeļu. Putniem daļu graudu var aizstāt ar tādu pašu daudzumu vārītu kartupeļu. Kartupeļi var aizstāt kukurūzas skābbarību nobarojamiem gaļas liellopiem.

Kā tos izbarot?

Lai iegūtu vislabākos rezultātus, kartupeļus sasmalcina. Tas uzlabo gan garšu, gan samazina aizrīšanās risku. Lopiem kartupeļus izbaro termiski neapstrādātus, izņemot mājputnus, kuriem kartupeļi ir termiski

jāapstrādā (jāvāra), arī cūkām vislabāk der vārīti kartupeļi.

Kad tos izbarot govīm?

Pēc slaukšanas. Kāpēc? Jo piens (piena tauki) no kūts gaisa var piesaistīt kartupeļu smaržu, ja tos izbaro slaukšanas laikā. Paši apēstie kartupeļi caur govju organismu neietekmē piena garšu.

Kartupeļu skābbarība — vai tas ir iespējams?

Labu skābbarību varot sagatavot, ja uz vienu tonnu labi apžāvētas zāles pievieno 250 kilogramus kartupeļu. Kartupeļi būtu jāiejauc masā sasmalcinātā veidā. Iegūta skābbarība varētu būt līdzvērtīga kukurūzas skābbarībai.

Vai pastāv arī draudi, izēdinot kartupeļus?

Jā, atsevišķos gadījumos. Pārāk daudz zaļu (pēc krāsas) kartupeļu var izraisīt saindēšanos, jo satur solanīnu. Kartupeļus ilgstoši uzglabājot, tie saasno, un asnu vietās arī veidojas solanīns, tāpēc kartupeļu asni nedrīkst nonākt dzīvnieku barībā. Pārbarošana ar kartupeļiem var izraisīt nopietnu caureju. Reizēm dzīvnieki var arī aizrīties ar kartupeļiem.

S. Dreijere, LLKC lopkopības nodaļas vadītāja, izmantojot ASV Mainas universitātes ieteikumus
No www.llkc.lv

Līvānieši Betija un Jānis Kokini nosvinējuši dimanta kāzas

Oktobrī Līvānu novada dome sveica novada iedzīvotājus BETIJU un JĀNI KOKINUS dimanta kāzu jubilejā. Kāzu jubiliārus domes priekšsēdētājs Andris Vaivods un dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Velga Švirkste apmeklēja viņu mājās Līvānos.

Jānis un Betija reģistrējuši laulību 1955. gada 4. oktobrī Līvānu rajona Līvānu ciema padomē. Laulātie pastāstīja, ka abi iepazinušies, dodoties mājās no balles Vīpes pagastā, Betijas dzimtajā pusē. Jānis ir dzimis Turku pagasta Silasprogos, bet uz Vīpi bija devies apciemot radniekus. Uzsāktā saruna turpinājusies ar trīs mēnešu ilgu paziņanos un drīzām kāzām. Nejausā tikšanās bija liktenīga, un nu jau satīcībā un mīlestībā aizvadīti 60 gadi. Laulībā dzimuši un par krietniem cilvēkiem uzaudzināti divi bērni – meita un dēls.

Abi laulātie ir isti lauku cilvēki, strādīgi, pamatīgi, ar patiesām dzīves vērtībām. Cilvēki, kuri var būt par piemēru ikvienai jaunajai ģimenei. Teju vai viss mūžs atdots laukiem, strādājot visdažādākos lauku darbus kolhozos, kā arī savā piemājas saimniecībā. Droši vien grūti atrast darbu, ko viņi neprastu. Jāņa kunga dzimtajā vietā – Turku pagastā – nodzīvojuši lielāko mūža daļu, bet uz Līvāniem pārcēlušies tikai pirms dažiem gadiem.

Neraugoties uz cienjamo vecumu, abi laulātie ir jauni gan no skata, gan garā. Interesējas par visu notiekošo, ar viņiem var pārrunāt visas sabiedrībā aktuālās tēmas – vai tas būtu bēgļu jautājums vai administratīvi teritoriālā reforma.

Brīvākā brīdī saimniecei patīk adīt skaistus cimdus. Saimnieks ir ģimenes stīprais balsts, kurš veic visus darbus, kur

● Jānis un Betija Kokini kopdzīvē aizvadījuši 60 gadus.

vajadzīga aktīvāka kustēšanās. Abi joprojām čakli strādā piemājas dārziņā un, kā paši smeļ, – darbības zonas viņiem ir sadalītas. Jānis ir atbildīgs par dārzeņu audzēšanu, bet Betija – par daļdārzniecību. Viņi ir arī viesmīlīgi saimnieki, par ko jau no paša sākuma liecina uz glieti sakopto pagalmu atvērte vārtiņi. Sabiedriski un interesanti sarunu biedri. Abi laulātie uzsver – šajos laikos ir laba dzīve, sūdzēties būtu grēks. Ilgajā mūžā ir tik daudz pieredzēts un piedzīvots, galvenais, lai mūsu zemē būtu miers.

Jubilāri nesen nosvinējuši dimanta kāzas arī radu lokā – ar dziesmām un sirsnīgām sarunām. Arī Līvānu novada dome pievienojās apsveicēju pulkam, novēlot laulātajiem stipru veselību, spēku un dzīvesprieku.

Sagatavoja L.Rancāne

Līvānieši uzstājās uz integrācijas skatuves Rēzeknē

Biedrības “Baltā māja” projekta “Biedrības “Baltā māja” pieredze un zināšanas mazākumtautību iedzīvotāju integrācijai Latvijas sabiedrībā” ietvaros 24. un 25. oktobrī Rēzeknes nacionālo biedrību kultūras namā notika pasākums “Integrācijas skatuve”. Tajā baltkrievu kultūras un izglītības biedrība “Uzdim” (Daugavpils), Rēzeknes pilsētas biedrība teātris – studija “Joriks”, ukraiņu kultūrizglītojošā biedrība “Javir” (Jēkabpils) un slāvu biedrība “Uzori” (Līvāni) izrādīja savas iestudētās viencēliena teātra izrādes latviešu valodā. Pasākuma dalībnieki piedalījās arī interaktīvā diskusijā un zibakcijā, kas notika pie pieminekļa “Vienoti Latvijai”.

Pasākumā “Integrācijas skatuve” parādītie viencēlieni bija sagatavoti latviešu valodā pēc latviešu tautas pasaku motīviem, dzejnieku un prozaikņu darbiem. Tā tika apliecinātas iegūtās zināšanas latviešu valodā un kultūrā, kā arī tas, ka valodas zināšana cilvēkus spēj bagātināt, pilnveidot un vienot.

Līvānu slāvu biedrība “Uzori” bija iestudējusi viencēlienu “Vecīša cimdīņš” pēc latviešu tautas pasakas motīviem.

Projekts “Biedrības “Baltā māja” pieredze un zināšanas mazākumtautību iedzīvotāju integrācijai Latvijas sabiedrībā” tika uzsākts 2014. gada nogalē. Tā mērķis bija sekmēt mazākumtautību nevalstisko organizāciju un to dalībnieku aktīvāku iekļaušanos Latvijas sabiedrībā un iesaistīšanos pilsoniskās līdzdalības procesos.

No lūgšanas līdz tuvākmīlestības darbiem

No 3. līdz 4. oktobrim Latvijas Romas katoļu baznīcas labdarības organizācijas “Caritas Latvija” darba koordinatori no 13 draudzēm, tostarp Preiļiem (Iveta Stare un šī raksta autore), piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Viļņas arhidiecēzes “Caritas” Lietuvā, gūstot plašu ieskatu karitatīvās darbības formās, vērtīgas atziņas un vērojumus, atbildes uz jautājumiem un iedvesmas turpmākajai darbībai.

Pieredzes brauciena abas dienas bija intensīvas un piepildītas ar daudzām tikšanās un vairāku Viļņas draudžu un kopienu, “Caritas” iestāžu apmeklējumiem.

Tiekoties ar Viļņas katedrāles draudzes priesteri un “Caritas” brīvprātīgajiem, tika gūts vispārīgs ieskaits draudzes struktūrā, kuras pamatā ir lūgšanu grupas. Viss sākas ar lūgšanu – gan priestera, gan ticīgo, tā ir visa pamatā, un tikai pēc tam notiek šī izešana “uz āru”, veicot konkrētus tuvākmīlestības, žēlsirdības darbus. Pārsteidzošs bija fakts, ka “Caritas” grupiņai šajā draudzē nav savu telpu, un tam nav pamatojuma. Tā vietā ir izveidota informatīvā telpa, nodrošinot ātru un regulāru informācijas apmaiņu. Tādā veidā “Caritas” darbība, savstarpējā sociālas palīdzības un atbalsta sniegšanā iesaistās visa draudze, nevis atsevišķi cilvēki.

Ikdienišķiem, praktiskiem risinājumiem piepildīts bija dienas centra bezpajumtniekiem “Betānija” vadītāja Vladislava stāstījums. Šajā centrā ik dienas pusdienās tiek pabaroti 300-500 cilvēku, vairāki desmiti iesaistās citās centra aktivitātēs – tematiskās tikšanās, talantus attīstošās nodarbības, konsultācijas ar psihologu u.c. Centra vadītājs uzvēra, ka tā nav tikai palīdzību

● Labdarības organizācijas „Caritas” darba koordinatori no Latvijas draudzēm pie Viļņas katedrāles.

sniedzoša organizācija, bet arī vieta, kas nodrošina draudzīgu vidi, ģimenisku sajūtu. Lai arī centrā ir tikai dažādi algoti darbinieki – pāris centra administrācija, sociālais darbinieks, pavāri, tomēr tiek plaši iesaistīti, sagatavoti, apmācīti brīvprātīgie (dažādu jomu speciālisti, profesionāļi) no gandrīz visām Viļņas draudzēm, tādā veidā līdzdarbība centrā ik pēc vairākām nedēļām prasa dažas stundas, bet tās ir vērtīgas stundas visām pusēm.

Līdzās “Betānijai” ir iekārtota arī “Caritas” sveču ražotne ar mūsdienīgām iekārtām. Šī nelielā fabrika ne tikai izgatavo un izplata pa draudzēm sveces, bet arī nodrošina darba vietu uz laiku cilvēkiem, kuri nevar atrast darbu dažādu apstākļu dēļ. Šajā laikā tiek mācīta ne tikai sveču izgatavošanas tehnoloģija, bet arī darba kultūra, savstarpējā saskarsme. Ražotnes produkts – sveces – kalpo arī kā ziedojumu vākšanas līdzeklis. Daļa naudas no pārdošanas nonāk atpakaļ

● „Caritas” sveču ražotnes daudzveidīgā produkcija.

ražotnes uzturēšanai, bet daļa paliek konkrētajā draudzē sociālām vajadzībām.

Dienas noslēgumā tika apmeklēts svētigā Jūrģa Matulaiša draudzes sociālais centrs, kur mājvieta ir gan bērnu dārzam, gan nodarbību telpām cilvēkiem ar

īpašām vajadzībām, gan tikšanās vieta jauniešiem, gan “Caritas” kafējnīca “Agape”. Centra pirmsākumi kopš 1991. gada, kad akcijas veidā tika dalīta pārtika un apģērbs, bet daudzfunkcionālā ēka tika uzcelta par projektu līdzekļiem 2001. gadā.

Sociālajā centrā notika arī tikšanās ar draudzes brīvprātīgo Laimu, kura dalījās pieredzē par palīdzības sniegšanu trim bēgļu ģimenēm no Irākas. Viļņas arhidiecēze šī gada vasaras sākumā atsaucās aicinājumam uzņemt Irākā vajāto kristiešu ģimenes. Ar Viļņas “Caritas” atbalstu tika uzņemtas trīs irākiešu ģimenes, pavisam kopā 15 cilvēki, kuriem tiek dāvāta vajadzīgā palīdzība, līdz viņi iegūs bēgļa statusu un varēs paši sevi uzturēt. Uzturēšanās izdevumus sedz Viļņas arhidiecēzes draudze. Kā teica Laima, katra irākieša stāsts ir īpašs un neatkārtojams. Lai arī nākoties saskarties ar ļoti daudziem izaicinājumiem, tomēr tiek veikts darbs, kas bagātīgus augļus ir nesīs tieši Viļņas draudzēm, tās īpašā veidā saliedējot, vienojot. Laima atzina, ka tas ir daudz vairāk, nekā viņi spējot dot irākiešiem.

Pieredzes apmaiņas brauciena otrajā dienā, kad Baznīca īpašā veidā pieminēja Svēto Francisku, brauciena dalībnieki apmeklēja Svēto Misi Sv. Jāņa brāļu kopienas uzturētajā baznīcā. Īpaši aizkustinoša bija abu baltu tautu vienotība, kad pēc “Tēvs mūsu” lūgšanas lietuviešu priesteris aicināja to atkārtot arī latviski.

Kā noslēdzošā bija tikšanās ar Viļņas arhidiecēzes “Caritas” direktora vietnieci darbā ar draudzēm Margaritu Viskupaitieni, kura arī atgādināja, ka nedrīkst apstāties tikai ar lūgšanu, bet ir jāiet arī “uz āru” – jāatbalsta tuvākais. Tāpat arī tika skaidrots jaunais koncepts, kas nosaka “Caritas” darbību – tā ir katra cilvēka līdzdalība trīs līmeņos: diakonijā, liturģijā un evaņģelizācijā.

* Caritas – nesavtīga Dieva mīlestībā sakņota tuvākmīlestība. Plašāka informācija www.caritas.lv.

A.Briška

20% cilvēku ikdienā lieto vairāk nekā piecus dažādus zāļu veidus

Zinātniece Dr. Andžela Koltera brīdina, ka aptuveni piektā daļa cilvēku ik dienas lieto piecus dažādus vai vairāk medikamentus, neapzinoties, kādas blaknes vai mijiedarbību šāds ķīmiskais kokteilis varētu radīt.

Lai arī zāļu kompānijām uz iepakojuma jānorāda konkrēto zāļu iespējamās blaknes, viņi neizvērtē, kādi efekti varētu rasties, ja lieto vairākus medikamentus vienlaikus, skaidro Dr. Koltera, Oksfordas universitātes vecākā pētniece.

Puse no visiem piecdesmitgadniekiem lieto kādu medikamentu un turpmākajos gados lietoto zāļu skaits dramatiski pieaug. Slimnīcu medicīniskajās kartēs jau atvēlēta vieta 30 dažādiem medikamentiem.

Lielbritānijā ik gadu tiek izrakstīts aptuveni miljards recepšu, kas liek domāt, ka katrs ārsts pacientiem ik gadu izraksta 45 000 zāļu, skaidro Edinburgas universitātes profesors, farmakologs Saimons Maksvels. Pēc šiem aprēķiniem sanāk, ka ikvienam Lielbritānijā dzīvojošam cilvēkam tiek izrakstītas 18 dažādas zāles, bet daudzi gados vecāki cilvēki ikdienā lieto pat vēl vairāk medikamentu.

Šī polifarmācija, kā to mēdz dēvēt, radusies tāpēc, ka ārsti zāles izraksta, nezinot, kādus medikamentus pacients vēl lieto, turklāt nereti tas zāles dzer vēl ilgi pēc tam, kad tās vairs nav nepieciešamas.

Pie vainas ir arī nepareiza komunikācija starp ārstiem un pacientiem: ārsti uzskata, ka pacienti tikai vēlas, lai viņiem izraksta zāles, bet pacienti bieži bieži vien vienkārši grib noskaidrot, kas viņiem kā, turklāt pastāv nepareizs priekšstats par zāļu efektivitāti.

“Iespēja, ka jums kļūs labāk, ja lietosiet statīnu grupas medikamentus, ir viens pret 25, bet es pieļauju, ka daudziem iespēja samazināt risku tikai par 4% varētu nešķīst pārlietu pievilcīga,” saka profesors Maksvels. “Maz ārstu lieto tik daudz medikamentu, cik paraksta citiem. Ja nodzīvošu līdz 95 gadu vecumam, nevēlos savā tuvumā redzēt nevienu statīnu grupas medikamentu,” pauž profesors.

Zāles, kas samazina kuņģa skābi, paaugstina infarkta risku

Jaunā pētījumā atklāts, ka zāles, kas atvieglo gremošanu un samazina zarnu problēmas, vienlaikus paaugstina risku piedzīvot miokarda infarktu.

Medikamenti, kas pazīstami kā protonu sūkņa inhibitori (PSI), risku palielina par 16-21 procentu. Zāļu lietošanas biežuma ziņā tās ASV ierindojas trešajā vietā, un ik gadu PSI tirdzniecība zāļu industrijai visā pasaulē ienes 13 miljardu lielu peļņu.

Jau pierādīts, ka šīs zāles bojā asinsvadu sienas, bet nu zinātnieki no Stenforda universitātes izteikuši minējumu, ka tās izraisa arī infarktu. Viņu bažas apstiprinājās, kad tika izpētītas 2,9 miljonu amerikāņu slimības vēstures. Pētnieki atklāja, ka H2 blokatori *Zantac* un *Tagamet* infarkta risku nerada.

Vidēji PSI medikamentus diendienā lieto katrs četrpadsmitais amerikānis.

Statīnu grupas zāles izraisījušas 227 nāves gadījumus

Statīnu grupas medikamenti, kas pazemina holesterīna līmeni, tiek reklamēti kā zāles, kas novērš sirds slimības, tāpēc nepieciešamas visiem, kas pārsnieguši 50 gadu robežu. Tomēr jaunā ziņojumā teikts, ka Lielbritānijā vien šie medikamenti izraisījuši reakcijas, kas apdraudējušas dzīvību 20 000 cilvēku un vainojamas 227 nāves gadījumos.

Pēdējos 20 gados fiksēts, ka statīnu grupas zāles radījušas vairākas blaknes, ieskaitot neatgriezeniskus muskuļu bojājumus, muskuļu sāpes, acu darbības un asins plūsmas traucējumus, diabētu, ādas reakciju un kuņģa darbības problēmas.

Kopumā reģistrēti 18 928 ziņojumi par nopietnām blaknēm, kā arī 227 nāves gadījumi. Šie ziņojumi ir iesniegti aģentūrā, kas Lielbritānijā uzrauga medikamentu lietošanu, — Zāļu un veselības aprūpes produktu regulēšanas aģentūrā (MHRA). Kuņģa darbības, nervu sistēmas un elpošanas traucējumi izraisījuši 227 nāves gadījumus.

Zīmīgi, ka par blaknēm minētajai aģentūrai ziņots pēc tā saucamās dzeltenās kartīšu sistēmas, proti, to izmanto gadījumos, ja, pēc ārsta domām, zāles ir galvenais seku cēlonis.

Vienlaikus neskaitāmi blakņu gadījumi tā arī paliek nepamanīti. Aprēķināts, ka tiek fiksēti tikai aptuveni 10% reakciju, ko izraisa medikamenti.

Fobiju gūstā

Pēc statistikas datiem, vairāk kā 10 miljoni cilvēku cieš no dažāda veida fobijām. Arī ievērojamas un slavenas personības nav izņēmums. Pat vēl vairāk — viņi no uzmācīgām bailēm cieš biežāk nekā parastie cilvēki. Turklāt šīs fobijas ir visai netradicionālas, eksotiskas un divainas.

✓ ASV pirmais prezidents Džordžs Vašingtons, vācu komponists Džakomo Meierbērs un izcilais krievu rakstnieks Nikolajs Gogolis cieta no tafefobijas — bailēm tikt dzīvam apbedītam. Vašingtons palūdzā savam adjutantam viņu apbedīt ne agrāk kā divas dienas pēc nāves. Meierbērs atstāja norādījumus, lai pēc nāves viņa rokām un kājām piesietu zvaniņus. Viņš arī uzstāja, lai viņa likš četras dienas tiktu apsargāts, bet pēc tam tiktu pārgriezta roku un kāju vēnas. Gogolis, kurš cieta no epilepsijas lēkmēm, septiņus gadus pirms savas nāves atstāja draugiem rakstiskus norādījumus: «Manu ķermeni neapbedīt līdz brīdim, kad parādīsies acimredzamas sadalīšanās pazīmes, jo manas slimības laikā mani ir pārņēmis tāds nejutīgums, ka sirdspuksti un pulss nav saklausīti.» Starp citu, eksistē versija, ka Gogolis patiešām apglabāts dzīvs: rakstnieka kapa atvēršanas laikā 1831. gadā viņa skelets atrasts nedabīgā stāvoklī ar uz sāniem pagrieztu galvu.

✓ Ievērojamo franču mākslinieku Polu Sezanu mocīja gaptofobija — bailes no citu cilvēku pieskārieniem. Tās radās pēc tam, kad viņu nejauši pagrūda zēns, kas slidinājās pa kāpņu margām. Šīs fobijas dēļ māksliniekam bija daudz nepatīkšanu, jo jauni paziņas nevarēja saprast, kas tieši māksliniekā izraisa tādas spējas dusmas. Reiz viņa kolēģis Emīls Bernards, kurš nezināja par Sezana fobiju, pieturēja viņu, kad mākslinieks paklupa, un bija šokā, pateicības vietā dzirdot lamas.

✓ Izcilajam krievu dzejniekam Sergejam Jeseņinam bija sifilofobija — viņš baidījās saslimt ar sifilisu. Parādās uz deguna maizes drupačņas lieluma pūtīte, un viņš jau staigā drūms un igns no spoguļa pie spoguļa, — atceras Jeseņina draugs dzejnieks Anatolijs Mariengofs. Dzejnieks bieži sēdējis bibliotēkā un pētījis šīs kaites simptomus. Otra dzejnieka fobija bija bailes no milīčiem. Jeseņina draugs, dzejnieks Volfs Erlihs stāstīja, ka reiz viņi divatā gāja garām Vasaras dārzam, pie kura vārtiem stāvēja sardze. Pēkšņi Jeseņins saķēra draugu aiz pleciem, kļuva dzeltenīgs, acis pilnas

baļu, smagi elpoja un čukstēja: «Klausies! Tikai nevienam citam ne vārda. Tev es pateikšu taisnību. Es baidos no milicijas. Saproti? Baidos!»

✓ Psihoanalīzes izveidotājs Zigmunds Freids baidījās no papardēm. To sauc par pteridofobiju. Slimības iemesls tā arī palika nezināms. Iespējams, tas bija saistīts ar kaut kādu stresa stāvokli, kas pārceists bērnībā. Freidam bija arī bailes skatīties cilvēkiem acīs, tāpēc viņš izdomāja savu ārstēšanas paņēmieni — slimnieks guļ uz kušetes, bet ārsts sēž aiz viņa. Psihoanalīzes tēvs necieta arī skaitli 62. Viņš nekad neapmetās viesnīcās, kur vairāk par 61 istabu, jo baidījās nonākt «nelaimīgajā numurā». Viņam bija bailes arī no ieročiem, kuras pats izskaidroja kā vēlas dzimumnobriešanas sekas.

✓ Ievērojams rakstnieks un režisors Alfrēds Hičkoks cieta no ovofobijas — viņš baidījās no ovālas formas priekšmetiem. Nonāca pat tik tālu, ka olas viņš spēja ēst tikai omletē, jo pat vesels olas dzeltenums viņam atgādināja ovālu.

✓ Josifam Staļinam piemita toksikofobija — bailes tikt noindētam. Viņš cieta arī no somnifobijas — bailēm no miega, tāpēc naktīs viņu praktiski neredzēja guļam.

✓ Mākslinieks Salvadors Dali paniski baidījās no sienāžiem. Viņš rakstīja: «Ja es stāvētu stāvas klīniskā malā un man sejt lektu sienāzis, nedomājot mestos labāk lejā no klīniskā izturētu sienāža pieskārienu.» Sienāžus viņš dēvēja par pretīgām radībām, kas visu dzīvi mākslinieku vajāja kā apsēstība un murgs.

Bailes no kukaiņiem, īpaši zirnekļiem, piemīt arī Bredam Pitam, Tomam Krūzam, Skārletai Johansonai un pat Tobijam Magvairam, kurš tēloja Zirnekļcilvēku.

✓ «Šausmu karalis» Stīvens Kings baidījās no melniem kaķiem, skaitlā 13 un lidot ar lidmašīnu. Viņš arī ļoti baidījās no tumsas un nespēja aizmigt bez gaismas. Kad Kings rakstīja, viņš nekad neapstājās 13. lappusē.

✓ Napoleons Bonaparts baidījās no baltiem zirgiem. Starp citu, arī pret citas krāsas zirgiem viņš neizjuta īpašu mīlestību. Laikabiedri stāstīja, ka Napoleons vairākkārt kritīs no zirga, bet karietē, kuru viņš pats vadīja, gandrīz bojā aizgāja Napoleona sieva un meita, jo imperators nespēja novaldīt zirgus un kariete ietriecās kādā mājā. Vēl viņš baidījās no kaķiem. Stāstīja, ka reiz bērnībā viņam uz krūtīm uzlēcis kāds klaiņojošs kaķis, un tā šīs bailes radušās.

✓ Slavenais režisors Vudijs Allens visvairāk baidās no tā, ka viņam va-

rētu piemesties kāda fobija. Viņu var saprast — Allens baidās no augstuma, pūļa, mikrobiem, saules gaismas, briežiem un daudz kā cita.

✓ Izcilais rakstnieks Onorē de Balzaks par visu vairāk pasaulē baidījās apprecēties. Ilgus gadus viņš bija iemīlējis precētā dāmā — grāfienei Evelinā Hanskā. 10 gadus pēc tam, kad viņi satikās, Evelina kļuva atraitne. Balzaks pretojās vēl 8 gadus un tad beidzot piekrita precēties. No bailēm rakstnieks pat saslīma. Bet kāzas tomēr notika. Uz laulību ceremoniju rakstnieku nogādāja krēslā, jo pats paiet viņš nespēja. Piecus mēnešus pēc laulībām rakstnieks nomira.

✓ Vladimirs Majakovskis baidījās «noķert» kādu infekciju. Tāpēc dzejnieks nekad nepieskārs durvju rokturiem un pastāvīgi nēsāja cimdus. Lai kur arī dotos, viņam vienmēr līdzī bija neliels ziepju trauks, jods un tīri kabalakatiņi. Tieši tāpat no infekcijām un mikrobiem baidījās populārās mūzikas karalis Maikls Džeksons un Ādolfs Hitlers. Firers vairākas reizes dienā gāja vannā un paniski baidījās no cilvēkiem, kuriem bija iesnas. Arī Nikola Tesla mazgāja rokas pēc katra rokasspiediena. Bet vēl vairāk zinātnieku tracināja zelts un juvelierizstrādājumi — īpašu pretīgumu viņā izraisīja zelta auskari ar pērlēm. Vispār perles izgudrotajā izraisīja dusmu lēkmes.

✓ Jūlijs Cēzars baidījās no negaisa. Kad izdzirdēja pārkonu, tad steidzās paslēpties.

✓ Toties Mikimausa radītājs Volts Disnejs baidījās no pelēm.

✓ Pēteris Lielais baidījās no plašām telpām ar augstiem griestiem, tāpēc dzīvoja mazās istabās ar zemiem griestiem.

✓ Aleksandrs Puškins baidījās sajukt prātā un zaudēt skaidro saprātu.

✓ Merilina Monro cieta no agorafobijas — bailēm atrasties cilvēku pulī. Viņa izvairījās no cilvēku pulcēšanās vietām un vienmēr gāja ārā kāda pavadībā.

✓ ASV prezidents Ričards Niksons paniski baidījās no klīnikām un slimnīcām, jo bija pārliecināts, ka dzīvs no turienes neiznāks.

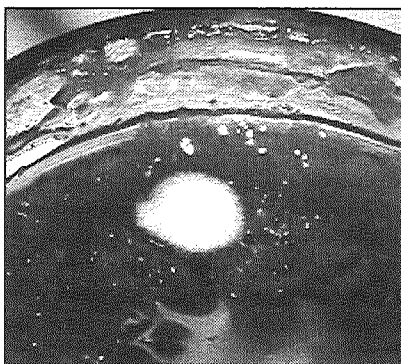
✓ Aktieris, režisors, mūziķis un rakstnieks Billijs Bobs Torntons paniski baidās no košām krāsām, kā arī vecām, antikvārām mēbelēm. Ja mājās ir mēbeles, kas vecākas par 1950. gadu, tad šādās mājās Torntons neuzkavējas ne mirkli. Viņš apgalvo, ka šādās mājās nespēj norīt ne kumosu, izdzert glāzi ūdens un pat elpot esot smagi. Torntons ārkārtīgi baidās arī no klaiņiem. No šādās fobijas cieš vēl viens aktieris — Džonijs Deps.

Pelējums

Zināms, ka pelējums ir ļoti kaitīgs veselībai, bet kā no tā izvairīties?

● Ēdiens jāgatavo tikai vienai reizei, bez rezerves rītdienai. Arī tēja jādzērs tikai svaigi uzlieta (pagatavota). Bet viss, kas paliek pāri, jāizlej laukā. Zēl produkta? Pirmkārt, veselība ir dārgāka, otrkārt, vienkārši jāiemācās gatavot nelielas porcijas.

● Augļi un dārzeņi ļoti rūpīgi jāmazgā vai jānotīra. Bieži, piemēram, uz citrusaugļiem var redzēt baltu miltveida pelējumu. No tā izvairīties nav iespējams — viens bojāts auglis var inficēt visu kārbu. Nonācis zarnu traktā, pelējums tur lieliski iedzīvojas un gadiem ilgi indē cilvēku. Lai produktus padarītu nekaitīgus, tos uz 10-15 minūtēm ieliek ūdeņraža pārskā-

bes šķīdumā (uz 1 l ūdens ņem 150 ml 3% ūdeņraža pārskābes). Pēc tam noskalo tekošā ūdenī.

● Ēdienu nevajadzētu uzglabāt plastikātā iepakojumā. Kad produkti no veikala atnesti mājās, tūlīt pat jānoņem iepakojuma plēve un tie

jāpārliet stikla vai emaljētos traukos.

● Atverot vasaras un rudens mēnešos vārītu zemeņu, aveņu vai kāda cita ievārijuma burciņu, ļoti bieži redzams, ka ievārijumu klāj plāna pelējuma plēvīte. Šis — šķietami nekaitīgais — pelējums patiesībā ir īsta inde, kas uzkrājas organismā un rosina aknu vēzi. Vairāk nekā 100 toksisko savienojumu, ko zinātnieki atraduši pelējumā un tā skartajos produktos, organismā var ilgu laiku mierīgi snaust, nekādi neliekot par sevi manīt. Taču pēc gadiem tie var izsaukt strauju vēža šūnu vairošanos. Termiskā apstrāde šos toksīnus nekādi neietekmē, tāpēc jebkurš produkts, kuru kaut nedaudz skāris pelējums, bez žēlastības metams laukā.

“Zintnieks”

JĒKABPILS

Pašvaldības lemj par līdzekļu piešķiršanu

Biedrība «Sky Amazons», kas organizē gaisa balonu festivālus, izteikusi Jēkabpils domei un apkārtnē novadu pašvaldībām priekšlikumu finansiāli atbalstīt ziemas gaisa balonu festivālu «Love Cup 2016», kas notiks 2016. gadā no 10. līdz 14. februārim.

Plānots, ka baloni pacelsies no vairākām vietām Jēkabpils pilsētā un novados. Tā kā 14. februārī svin Valentīna jeb mīlētāju dienu, tad dažādas ar festivālu saistītas aktivitātes būtu veltītas tieši šiem svētkiem. Tā solīja biedrības «Sky Amazons» valdes priekšsēdētāja Inga Ūle. Viņa arī skaidroja, ka ziemas gaisa balonu festivāls, kurā piedalīsies arī ārvalstu balonu piloti, būs iespēja veicināt tūrisma nozares attīstību Jēkabpilī un reģionā. Kopējās festivāla izmaksas ir 42 374 eiro. Ņemot vērā, ka reģionā pilsētas iedzīvotāju skaits ir aptuveni puse, I. Ūle lūdz Jēkabpils pilsētas pašvaldību piešķirt finansējumu festivāla organizēšanai 50 procentu apmērā no kopējām izmaksām. Salas novada dome festivāla atbalstam jau piešķirusi 3000 eiro, bet Krustpils novada finanšu komitejas sēdē nolemts piešķirt 5000 eiro, kas gan vēl jāapstiprina domes sēdē.

Jēkabpils domes 22. oktobra sēdē nolemts atbalstīt iecerī un piešķirt 14 520 eiro. Apmaksu plāno veikt no Jēkabpils pilsētas pašvaldības 2016. gada budžeta.

Kaut arī domes priekšsēdētājs Leonīds Salcevičs, aicinot balsot par atbalstu, deputātiem atgādināja, ka par to taču visi jau apspriedušies iepriekš un visi to atbalstījuši, gluži vienprātīga balsošana gan nebija.

Tomēr nākamgad februārī varēs novērtēt, cik saistošs pasākums būs iedzīvotājiem un vai tas nesīs labumu pilsētas popularitātei. Domes lēmumā kā pamatojums gaisa balonu festivāla atbalstam teikts, ka: «Jēkabpils pilsētas attīstības stratēģija paredz nepieciešamību attīstīt tūrisma un pašvaldības atpazīstamību. Savukārt viena no pašvaldības funkcijām ir nodrošināt iedzīvotājiem pieeju daudzveidīgiem izklaides un kultūras pasākumiem. Gaisa balonu festivāla programmā ir paredzētas aktivitātes arī skolēniem un jauniešiem. Turklāt festivāla norise vairāku Jēkabpils reģiona pašvaldību teritorijā veicinās pašvaldību sadarbību.

Arī Krustpils novada pašvaldībā tika saņemts biedrības «Sky Amazons» iesniegums, kurā no novada domes tika lūgts līdzfinansēt gaisa balonu festivālu, kas varētu notikt nākamā gada februārī bijušajā Jēkabpils rajonā.

No novada domes tika lūgts 5000 eiro liels finansiāls atbalsts. Pārštāves bija ieradušās informēt domes deputātus pirms aizvadītās sēdes. Viņas prezentēja īsfilmu par gaisa balonu festivālu Rīgā 2013. gadā, stāstīja par to, ko iegūs novada pašvaldība, ja atbalstīs minēto pasākumu, proti: pašvaldība iegūst atpazīstamību Latvijas mērogā, tūristu, reizē ar to naudas, pieplūdumu u.tml., savukārt iedzīvotāji — pilnvērtīgu un interesantu atpūtu. Turklāt ceļojums gaisa balonā var izvērsties par vietu, kur bildināt savu mīloto cilvēku, var notikt pat laulību reģistrācija. Var organizēt pikniku, cept pankūkas u.tml. Ziema izvēlēta tāpēc, ka šajā laikā ir mierīgāki atmosfēras apstākļi, ziema ir arī

● Gaisa baloni vienmēr piesaista lielu uzmanību, īpaši bērnu interesi.

periods, kad pasākumu ir maz, un tas būtu isti laikā. 14. februāris izvēlēts tāpēc, ka tā ir Mīlestības jeb Valentīndiena.

Par iespēju finansiāli atbalstīt šo festivālu sprieda novada domes apvienotajā finanšu komitejas, sociālo un veselības aprūpes jautājumu, kā arī izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas sēdē.

Domes priekšsēdētāja vietnieks Gundars Kalve norādīja, ka iecere ir laba, taču nauda nebūt nav maza. «Sky Amazons» pārstāvēm tā kā dots mājiens, ka varbūt tomēr dome piešķirs naudu, bet nākamreiz gan vajadzētu uz šādiem pasākumiem raudzīties piezemētāk.

Domes priekšsēdētājs Kārlis Pabērzs atgādināja, ka bija taču izvirzīti nosacījumi, pie kādiem dome naudu atvēlēs. Deputāts

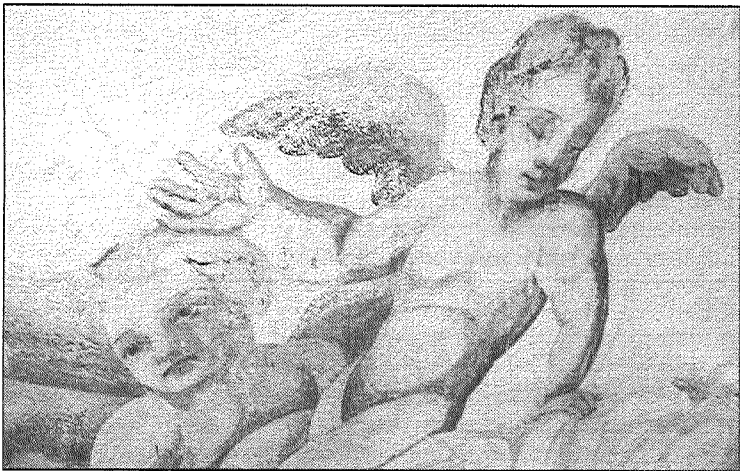
Jānis Pastars interesējās par to, vai budžetā ir atvēlēta nauda — šie 5000 eiro? G. Kalve sacīja, ka naudu pārskaitīs tikai tad, kad «tiks izbaudīts fakts» — gaisa balonu pacelšanās pagastos ar novada simboliku. No deputātu vidus vēl izskanēja viedoklis, ka tā tomēr ir liela summa un izdevumi būs pamatīgi, neatkarīgi no laika apstākļiem tajā dienā. J. Pastars sacīja, ka, ja tiešām būs nelabvēlīgi laika apstākļi, var jau gaisa balonu pacelt tikai 30 metru augstumā, bet uz tiem jābūt novada simbolikai.

Komitejā nolēma, ka, ja pašvaldības prasības biedrība izpildīs, tad nauda tai tiks pārskaitīta pēc pakalpojuma saņemšanas, taču par to vēl lems domes sēdē.

“Brīvā Daugava”

KRĀSLAVA

Piedrujas baznīcā uzsākti restaurācijas darbi

● Viens no unikālajiem gleznojumiem.

Piedrujas Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas Romas katoļu baznīca ir valsts nozīmes 18. gadsimta vidus arhitektūras un mākslas piemineklis, atrodas pašā pierobežā.

Būdam viens no greznākajiem Latgales dievnamiem, tas ar savu unikalitāti pārsteidzis ne vienu vien apmeklētāju. Tā pērle ir centrālais koka altāris, kas ir veidots iluzorās glezniecības manierē ar Jaunavas Marijas debesis uzņemtas gleznu.

Laika gaitā altāra krāsojums bija sācis bojāties, un tas prasījis prasījās pēc pamatīgas un prasīgas atjaunošanas.

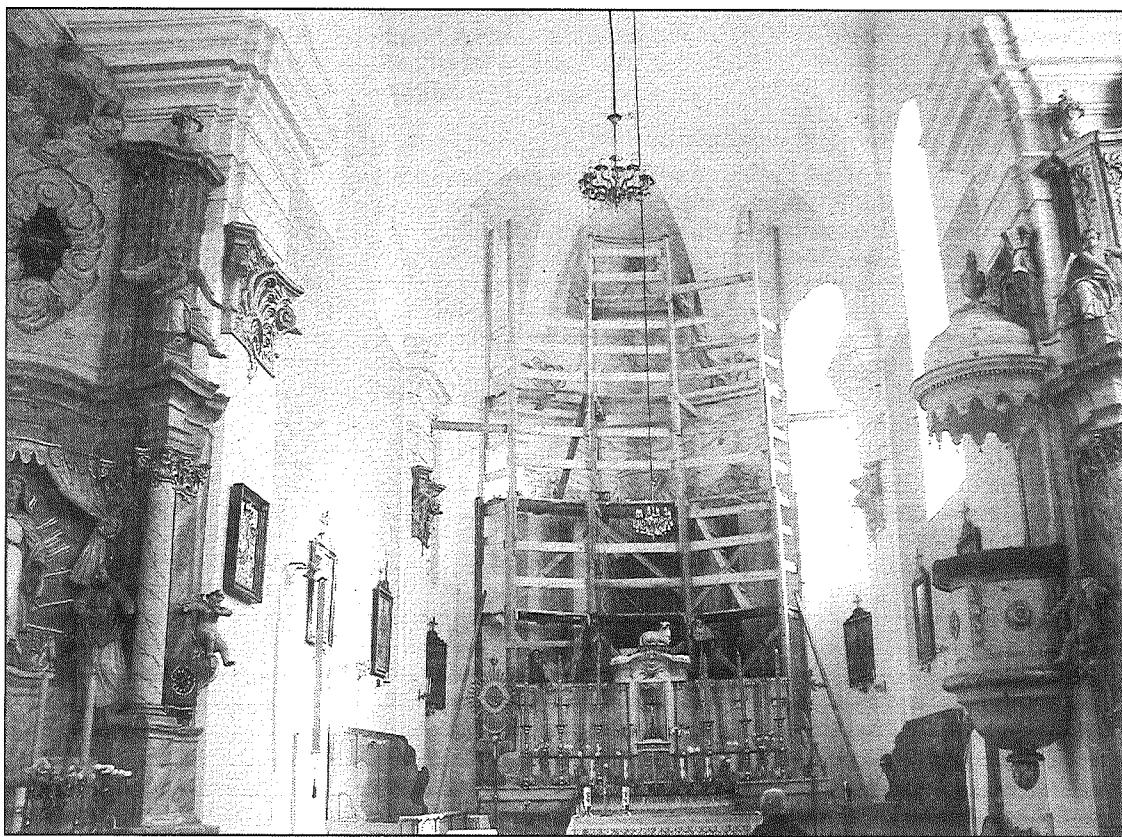
Oktobrī sākušies ilgi gaidītie restaurācijas darbi baznīcā, kurus veic poļu restauratori Tomašs Djuravecs un Agneška Hoikovska – Savicka. Šobrīd jau

ir uzliktas stalažas un atsegts altāris.

“Tagad altāris ir redzams pilnībā, kāds tas bijis sākotnēji. Izrādījies, ka iluzorais gleznojums aizņem visu sienu no pašiem pamatiem, nevis tikai daļu, kā tika uzskatīts agrāk,” pastāstīja Dzintra Bukeviča, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Latgales reģionālās nodaļas valsts inspektore, “bet koka retabls, kas tagad stāv, ir tapis jau krietni vēlāk.”

Attīrot altāri, restauratori konstatēja, ka gleznojums uz mitrā apmetuma, tātad freska, ir ļoti māksliniecisks un profesionāls, un autoram bijusi laba roka.

Iespējams, tas bijis Filipo Kastaldi, itāļu izcelsmes gleznotājs, kas apgleznojis arī Krāslavas katoļu baznīcu un grāfu Plāteru pili, vai arī kāds no viņa skolniekiem.

● Piedrujas katoļu baznīcas altāri ieskauj sastatnes.

Pēc rokraksta spriežot, tas ir tas pats laiks, aptuveni 19. gadsimta vidus, arī manieres un stils ieturēts, kā to darīja Filipo Kastaldi.

“Poļu restauratori uzsākuši atjaunošanas darbus. Jāsaka, šī freska saglabājusies labi, tā bijusi pārkrāsota iepriekšējo gadsimtu garumā tikai kādas trīs – četras reizes un ar saudzējošām krīta līmes krāsām, kas viegli tīrījās

nost, atsedzot pirmatnējo gleznojumu,” turpināja Dzintra Bukeviča.

Paredzams, ka restaurācijas darbi turpināsies līdz tam, kamēr baznīcā paliks pavisam auksti, un atsāksies līdz ar siltāka laika iestāšanos pavasarī.

Kad tiks pabeigts šis iluzorais sienas gleznojums, tad restauratori cer, ka varēs atjaunot gleznu, kura ievietota iluzorā altāra

centrā, kas droši vien ir kāda poļu mākslinieka darbs, un sāks arī koka altāra retabla, kas jau ir vēlāka laika darbs, atjaunošanu.

Visus darbus finansē Polijas Kultūras ministrija, un te strādā tikai poļu restauratori. Pastāv sadarbības līgums starp Latvijas un Polijas pusēm, un, ja būs nepieciešamība, Latvijas restauratori ies palīgā.

“Krāslavas Vēstis”

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Avārijas, kurās cietuši cilvēki

Divu dienu laikā trīs avārijas, kurās traumas guvuši astoņi cilvēki — ar tādu skarbu statistiku iepazīstina Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne.

✓ 16. oktobrī Daugavpilī ap pulksten 14.50 reģistrēts satiksmes negadījums, kad 1994. gadā dzimis Audi A4 vadītājs nepamanīja priekšā stāvošo automašīnu rindu un ietriecās Audi Q7, kas atradās rindas "astē", savukārt Audi Q7 trieciena rezultātā iebrauca priekšā stāvošajā automašīnā Mazda. Sasitumus guva negadījuma izraisītājs.

✓ 17. oktobrī agri no rīta Krāslavas novadā notika negadījums, kurā cieta pieci cilvēki. Ap pulksten 5.30 Kombuju pagastā uz ceļa Krāslava — Preiļi — Madona 1990. gadā dzimis vadītājs, braucot ar Chevrolet, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, zaudēja kontroli un iebrauca grāvī, kur automašīna apgāzās. Negadījumā cieta pieci vīrieši vecumā no 33 līdz 54 gadiem, visi bija automašīnas pasažieri.

✓ 17. oktobrī ap pulksten 12.40 Daugavpilī ielu krustojumā notika divu automašīnu sadursme. 1955. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Nissan, nepalaida pa galveno ielu braucošo Toyota, kuru vadīja 1980. gadā dzimis vīrietis. Sadursmes rezultātā uz slimnīcu tika nogādāta 1950. gadā dzimusi Nissan pasažiere, bet Toyota vadītājam medicīniskā palīdzība tika sniegta negadījumā vietā.

Negadījumu skaits turpina palielināties ar katru dienu. Tam par iemeslu ir gan ceļu satiksmes noteikumu neievērošana, gan droša ātruma pārsniegšana.

✓ 26. oktobrī ap pulksten 7.20 Daugavpilī novada Naujenes pagastā 1968. gadā dzimis vīrietis netika galā ar VW vadību, kā rezultātā iebrauca pretējā joslā, kur sadūrās ar pretī braucošo automašīnu Mazda, kuru vadīja 1977. gadā dzimusi sieviete. Negadījumā cieta Mazda vadītāja un 1996. gadā dzimusi pasažiere.

✓ 26. oktobrī ap pulksten 9.20 Rēzeknē kāds nenoskaidrots vadītājs izraisīja sadursmi ar automašīnām BMW un Iveco. Neziņojot par notikušo policijai, viņš aizbrauca no notikuma vietas. Rezultātā tika

bojātas automašīnas, bet 1987. gadā dzimušais BMW vadītājs guva traumas. Pēc kāda laika policijai izdevās noskaidrot negadījuma izraisītāju, 1995. gadā dzimušu vīrietī. Savu rīcību jaunais vīrietis skaidroja ar to, ka pēc negadījuma apjuka un nobijās, jo viņam nav braukšanas tiesību. Tas bijis arī iemesls, kādēļ viņš atstājis notikuma vietu. Jaunais vīrietis saukts pie administratīvās atbildības un sodīts par braukšanu bez tiesībām un par avārijas vietas atstāšanu.

✓ Naktī uz 29. oktobrī Kārsavas novada Mežvidu pagastā avarēja automašīna BMW, kuras vadītājs nesavaldīgi spēkrotu, kā rezultātā nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Uz slimnīcu tika nogādāts 1991. gadā dzimis vīrietis, kurš, visticamāk, arī vadīja auto. Vēl tiks pārbaudīts, vai viņš bija lietojis alkoholu.

Apcietināts laupītājs, kurš uzbruka sievietei

A. Laizāne informē par 16. oktobrī notikušu uzbrukumu kādai sievietei Daugavpilī, kura agrā rītā bija devusies uz darbu. Pēc neilga laika policijas darbiniekiem izdevās atrast un aizturēt aizdomās turēto ļaundari.

Noziegums notika ap pulksten 7.30 netālu no tilta Malu ielā, kur nenoskaidrota persona, iesitot 1975. gadā dzimusiai sievietei ar beisbola nūju pa galvu, nolaupija viņai somiņu ar personīgajām mantām. Uzreiz pēc informācijas saņemšanas par uzbrukumu uz notikuma vietu devās policisti, kā arī ātrās medicīniskās palīdzības brigāde, jo uzbrukuma rezultātā sieviete bija cietusi, viņai nodarīti miesas bojājumi.

Iecirkņa inspektori kopā ar divām ceļu policijas ekipāžām uzsāka tuvākās apkārtnes apsekošanu ar mērķi atrast un aizturēt iespējamo uzbrucēju. Jau pēc neilga laika policistiem tas izdevās. Uz aizdomu pamata par nežēlīgu sievietes aplaupīšanu tika aizturēts 1993. gadā dzimis vīrietis, kurš jau agrāk vairākas reizes tiesāts par analogiska rakstura noziegumiem.

Tajā pašā dienā kriminālpolicijas darbinieki, turpinot kriminālprocesa izmeklēšanu, atrada nolauptās mantas, kā arī nozieguma izdarīšanas rīku, proti, beisbola nūju, kuru aizdomās turētais pēc no-

zieguma izdarīšanas nekavējoties bija iemetis krūmos. Jau nākamajā dienā pēc nozieguma pastrādāšanas, tas ir, 17. oktobrī viņš tika apcietināts. Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu.

Policija zagļus pārsteidza gandrīz vai nozieguma vietā

Pateicoties vērigiem kaimiņiem, policijai izdevās aizturēt iespējamos garnadžus uzreiz pēc nozieguma paveikšanas.

Policijas inspektore A. Laizāne informē, ka 16. oktobra vakarā Daugavpilī saņemts telefona zvans no kāda iedzīvotāja, kurš ziņoja, ka mājas kāpņu telpā atrodas svešas personas un ir dzirdams aizdomīgs troksnis.

Operatīvi reaģējot, uz notikuma vietu nekavējoties devās policisti, kuri turpat mājas kāpņu telpā aizturēja divus vīriešus, kuri dzimuši 1977. un 1983. gadā. Pie viņiem atradās arī tikko no kāda dzīvokļa nozagtas mantas. Bez tam policijas darbinieki uzreiz arī pazina aizturētos, jo abi vairākas reizes tiesāti un ir nonākuši policijas redzeslokā saistībā ar citiem noziegumiem.

Par minēto zādzību uzsākts kriminālprocess un izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka gados jaunākais no aizturētajiem pirms neilga laika ir pastrādājis vēl divas zādzības no dzīvokļiem tajā pašā ielā. Attiecībā pret viņu tika piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums.

Savukārt pie vecākā vīrieša automašīnā kratīšanas laikā atrasti vairāki iepakojumi ar nezināmas izcelsmes vielām, tās, iespējams, ir narkotiskās vielas, kas nosūtītas ekspertīzes veikšanai. Pēc slēdziena saņemšanas viņam draud kriminālatbildība par narkotisko un psihotropo vielu neaizturēšanu.

Daugavpilī, aizturot iespējamo laupītāju, policija pielietoja ieroci

25. oktobrī ap pulksten 14.10 Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes dežurdaļā tika saņemta informācija par to, ka autostāvētā pie tirgus kāds nenoskaidrots vīrietis mēģināja nolaupt automašīnu Mercedes 1952. gadā dzimušam vīrietim.

Kā stāsta policijas pārstāve, pēc informācijas saņemšanas uz notikuma vietu nekavējoties devās policijas darbinieki un noskaidroja, ka nezināmais vīrietis piedraudējis ar pistolei līdzīgu priekšmetu automašīnas saimniekam un pieprasījis atdot automašīnas atslēgas. Tā kā īpašnieks atslēgas atteicās atdot, kādu brīdi aprunājoties, uzbrucējs devies projām.

Policisti uzsāka iespējamā laupītāja meklēšanu un pēc neilga laika aizturēja viņu netālu no notikuma vietas. Veicot aizturēšanu, likumpārkāpējs izdarīja šāvīnu policista virzienā. Reaģējot uz aizturamās personas rīcībām un rīkojoties saskaņā ar likumu, policijas darbinieks pielietoja dienesta šaujameroci un izdarīja šāvīnu. Persona tika aizturēta, neviens nav cietis.

Par minētajiem notikumiem policijā tika uzsākti kriminālprocesi saskaņā ar Krimināllikuma pantiem, kuros paredzēta atbildība par laupīšanas izdarīšanu un par uzbrukumu varas pārstāvim. Šobrīd vīrietis, pret kuru uzsākti abi kriminālprocesi, aizturēts un nodots medicīnu aprūpē. Tiek lemts par drošības līdzekļa veidu.

Sauks pie kriminālatbildības par jaunieša aplaupīšanu

26. oktobrī Krāslavas policijas iecirknī pēc palīdzības vērsās kāds 17 gadus vecs jauniešs, kurš informēja likumsargus par to, ka 25. oktobrī ticis aplaupīts. Pēc informācijas saņemšanas tika noskaidrots, ka iepriekšējā dienā Krāslavā pie cietušā jaunieša piegājis viņam nepazīstams vīrietis un, piedraudot ar fizisku spēku, pieprasījis naudu, pēc kā devies projām nezināmā virzienā.

Policijas darbinieki uzsāka ļaundara meklēšanu, jo bija zināmas viņa pazīmes. Neskatoties uz to, ka pēc likumpārkāpuma izdarīšanas bija pagājusi diennakts, kas būtiski apgrūtināja aizdomās turamās personas meklēšanu, policistiem izdevās diezgan ātri noskaidrot un aizturēt 1993. gadā dzimušu vietējo iedzīvotāju. Aizturētais agrāk nav tiesāts, taču savulaik bija nonācis policijas redzeslokā. Šoreiz vīrietim draud kriminālatbildība par laupīšanas izdarīšanu. Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana.

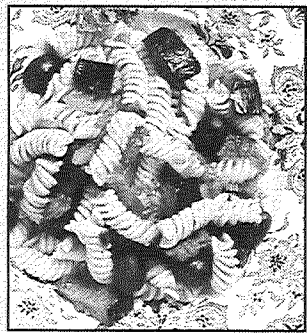
Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 4. līdz 10. novembrim

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Mutvārdu	4. novembris		Vitālijs Petrovs	KL 180.p.1.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	4. novembris		Andrejs Agurjanovs	KL 126.p.1.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Rakstveida	5. novembris	Inženieris, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība	Baiba Eliņa	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Rakstveida	5. novembris	PREIĻU SAIMNIEKS, SIA	Ingrīda Cirša	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Stivriņa
Rakstveida	5. novembris	LĪVĀNU SILTUMS, SIA	Igors Kožoha	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Rakstveida	5. novembris	BIGBANK AS Latvijas filiāle	Olga Gladkiha	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Stivriņa
Rakstveida	5. novembris	LĪVĀNU SILTUMS, SIA	Pjotrs Agurjanovs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Mutvārdu	5. novembris	Pēteris Luriņš	Pēteris Gilučs	par servitūta ceļa nodibināšanu, aizstājot atzīmi ar ierakstu zemesgrāmatā	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	5. novembris	PREIĻU SAIMNIEKS, SIA	Valentīna Novika	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	5. novembris		Genādijs Lide	KL 143.p.1.d., KL 180.p.1.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	5. novembris		Andrejs Nikitins	KL 262.p.2.d., KL 312.p.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	9. novembris	Rīgas namu pārvaldnieks, SIA	Arturs Šomikovs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	9. novembris	Gelvora, SIA, GE Money Bank	Edgars Lazdāns, "Namejs ELI", SIA	parāda piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	10. novembris	GE Money Bank, Gelvora, SIA	S.P. Company, SIA, Sergejs Kirilko	parāda piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	10. novembris	Preiļu saimnieks, SIA	Preiļeniešu nams	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	10. novembris	DABLD, SIA	Māriete Aperāne	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	10. novembris		Gennady Klimko, Andrejs Makejevs	KL 221-2.p.2.d., KL 221-2.p.2.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	10. novembris		Jevgenijs Merenkovs	KL 180.p.1.d.	Atklāta	I.Stivriņa

LABU APETĪTI!

Pasta fusilli ar baklažāniem pikantā tomātu mērcē

Ēlļa cepšanai, 1 vidēja izmēra sīpols, sagriezts mazos gabaliņos, 1 ēdamkarote Vidusjūras garšvielu maisījuma, 150 g selerijas kātu, sagriezti plānās ripiņās, 2 nomizotas ķiploka daiviņas, sakapātas, pēc izvēles - 2 ēdamkarotes konjaka, 1 baklažāns, sagriezts gabaliņos, 800 g konservētu tomātu, 2 ēdamkarotes adžikas, 2 ēdamkarotes brūnā cukura, šķipsna sāls, 125 ml ūdens, 375 g "Dobeles dzirnavnieka" fusilli, 80 g melno olīvu bez kauliņiem

Dziļā pannā uzkarstē ēlļa aļļā cep sīpola gabaliņus, līdz tie kļūvuši caurspīdīgi. Pievieno Vidusjūras garšvielas, seleriju un ķiploku. Maisot turpina cept uz vidējas uguns 3-4 minūtes. Var pievienot konjaku, ja vēlas, un turpina cept, līdz alkohols ir izgarojis. Pievieno baklažāna gabalus un cep vidēji 5 minūtes, pa laikam apmaisot. Ja nepieciešams, pievieno vēl nedaudz ēlļas.

Pannas saturam pievieno konservētos tomātus, adžiku, brūno cukuru un sāli, kārtīgi samaisa. Visu kopā sautē 10-15 minūtes, līdz baklažāns ir kļuvis mīksts. Ja tomātu mērce top pārāk bieza, pievieno ūdeni un izmāsa, turpina sautēt.

Verdošā ūdenī, kam pievienots sāls, vāra fusilli aptuveni 6-7 minūtes līdz *al dente* gatavībai. Nolej ūdeni.

Tomātu un baklažānu mērcē iemaisa melnās olīvas un sautē vēl 2-3 minūtes.

Lielā bļodā liek pastu un pievieno mērci. Liek šķīvjos un pasniedz siltu.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 5. novembrim.

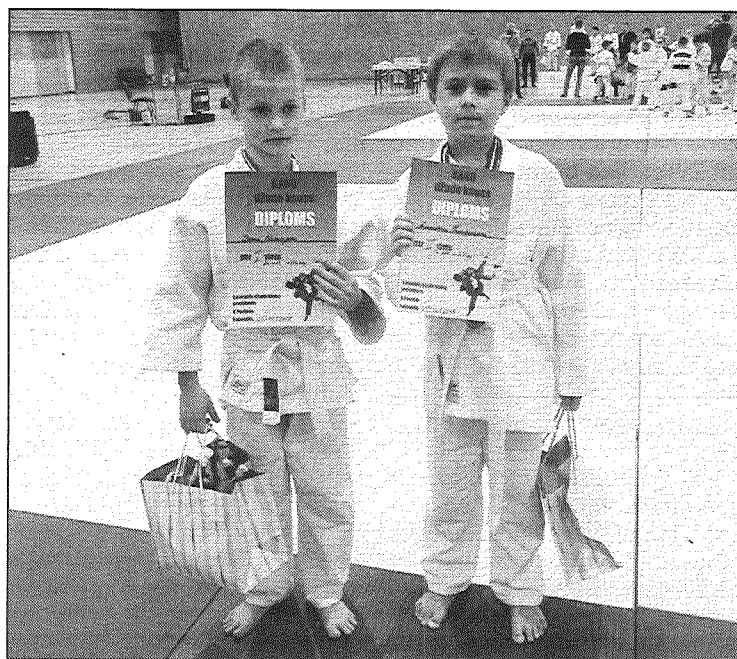
T	a	i	r	.																				

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____
 Adrese, tālr. _____
 Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē
 Maksa 0,50 EUR (ar PVN).
 Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Jaunie džudisti pirmo reizi izmēģina spēkus nopietnās sacensībās

25. oktobrī Salaspils džudo klubs organizēja starptautisku džudo turnīru "Kano kauss", ko atbalstīja Salaspils dome un LDF prezidents, informēja Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

• Dāvis Krūmiņš un Armands Jaunzems starptautiskajā turnīrā „Kano kauss” izcīnīja attiecīgi pirmo un otro vietu.

No Preiļiem turnīrā piedalījās septiņi jaunie džudisti. Daži no sportistiem parādīja ļoti labus rezultātus, par ko liecina iegūtās godalgotās vietas. Dāvis Krūmiņš izcīnīja 1. vietu, Armandam Jaunzepam un Ričardam Jakovļevam iegūta 2. vieta sacensībās.

Džudo treneris Aleksejs Sapeģins pastāstīja, ka turnīrs bija paredzēts galvenokārt iesācējiem sportistiem. Preiļiešu mērķis bija piedalīties un izvērtēt katram savas spējas, ko Preiļu džudo sportisti arī izdarīja. Kā atzīst Aleksejs Sapeģins, mērķis tika sasniegts, jo vairāki sportisti pirmo reizi sastapās ar nopietnu sacensību gaisotni – sacensību ekrānos varēja vērot turnīra norisi, tika izjūsts stingru tiesnešu vērtējums un bija jāizpilda visi sacensību noteikumi. Esot uz paklāja kopā ar pretinieku nopietnos turnīros, jaunie džudisti iegūst pavisam citu pieredzi, nekā rādot savu prasmi tepat mājās,

sacensoties ar pašu kluba sportistiem.

Atbraucot no sacensībām, jaunie sportisti pavisam savādāk uztver treniņus – rodas nopietna un atbildīga attieksme, sākas progress. Lūk, preiļietis Dāvis Krūmiņš, ieguva dzelteno jostu un sacentīsies augstākā līmenī. Lai pakāptos uz augšu, džudo ir

savi noteikumi. Kā stāsta Aleksejs Sapeģins, lai baltās jostas vietā nopelnītu dzelteno jostu, jāuzvar 10 dažādās sacensībās vai arī augstāka līmeņa turnīros vairākas reizes jāiegūst godalgotas vietas. Pēc dzeltenās jostas seko oranžā josta, tad zaļā josta, kuru var iegūt, kļūstot par valsts čempionu.

Visu novembri – māla zvaniņu veidošanas un apgleznošanas darbnīcas

Latgales mākslas un amatniecības centrā (LMAC) jau sāka gatavošanās vienim no gadā vismīļākajiem svētkiem – Ziemassvētkiem. Kā ik gadus, arī šoreiz kopā ar novada iedzīvotājiem taps netradicionāli rotāta Ziemassvētku egle. LMAC kultūras tūrisma organizatore Inita Paegle pastāstīja, ka šogad egle tiks rotāta ar apgleznotiem māla zvaniņiem. Nēmot vērā, ka to darināšanā vajadzīgas zināšanas un prasmīgas rokas, Latgales mākslas un amatniecības centrs kopā ar keramiķi Eleonoru Pastari novembrī organizē radošas darbnīcas, kurās ir iespēja piedalīties ikvienam interesentam, iepriekš piesakoties.

Bez maksas radošās darbnīcas paredzētas visu novembri otrdienās un trešdienās no pulksten 10.00 līdz 13.00, tāpat arī 14. un 28. novembrī no pulksten 11.00 līdz 15.00.

Tiek plānots, ka netradicionāli rotātā Ziemassvētku egle Latgales mākslas un amatniecības centrā būs skatāma no šī gada 16. decembra.

Aicina piedalīties konkursā "Baltu ceļu Ziemassvētku brīnumam..."

J.Graubīņa Līvānu mūzikas un mākslas skola aicina piedalīties Līvānu novada skolu skolēnus un pirmsskolas audzēkņus vizuālās un līetišķās mākslas konkursā "Baltu ceļu Ziemassvētku brīnumam...". Šī gada konkursa tēma ir "Ziemassvētku rotājums – eglišu bumba".

Visi konkursa darbi tiks izstādīti J.Graubīņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas izstāžu namā. Bet uzvarētāju apbalvošana notiks 18. decembrī, konkursa darbu izstādes atklāšanā.

L.Rancāne

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

No 3. līdz 10. novembrim **dīlstošs Mēness.** IV Mēness fāze. 3., 4. un 5. novembrī Mēness atradīsies Lauvas zīmē; 6. un 7. novembrī – Jaunavas zīmē; 8., 9. un 10. novembrī – Svaru zīmē.

3. novembris ir 23. Mēness diena, utt.
 4. novembris – nav vēlama karsēšanās saunā un saujošanās solārijā.

5. novembris – jāvairās no alkohola lietošanas – šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt problēmas.

6. novembris – labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai. Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumu gaitu labrāt ietekmē paši.

7. novembris – īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai atrisinātu ietilgus strīdus, lūgtu piedošanu.

Čika laiks 14.45 – 17.15.

8. novembris – diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mitrināšanai, sejas maskām, manikīram.

9. novembris – diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mitrināšanai, sejas maskām, manikīram. Īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai atrisinātu ietilgus strīdus, lūgtu piedošanu.

Čika laiks 04.45 – 24.00.

10. novembris – īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumu gaitu labrāt ietekmē paši. Piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Īstais laiks ģenerāltīrīšanai – pareizā mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku. Izmazgātā veļa ir tīrāka. Mārtiņi.

Šonedēļ populārākie vārdi – Aleksandra un Atis

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) iedzīvotāju reģistra statistikas dati liecina, ka no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Aleksandra** (6621), savukārt no vīriešu vārdiem – **Atis** (1627).

02.11.2015. – 08.11.2015. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Cituri Latvijā
02.11.	VIVITA	355	3	82	38	Cēsu raj. — 21
02.11.	VIVA	16	0	5	1	
02.11.	DZĪLE	1	0	1	0	
03.11.	ĒRIKA	2507	13	747	201	Daugavpils — 122
03.11.	DAGNIJA	1296	2	363	113	Ogres raj. — 51
04.11.	ATIS	1627	3	324	185	Cēsu raj. — 85
04.11.	OTOMĀRS	43	1	10	7	Talsu raj. — 4
04.11.	OTO	274	9	110	40	Ogres raj. — 13
05.11.	ŠARLOTE	432	45	162	80	Ogres raj. — 26
05.11.	LOTE	410	35	149	82	Ogres raj. — 19
06.11.	LINARDS	1240	24	257	108	Ogres raj. — 60
06.11.	LEONS	1338	15	379	107	Daugavpils — 61
06.11.	LEONARDS	778	16	225	65	Daugavpils — 62
06.11.	LEONARDA	235	0	50	18	Daugavpils — 61
06.11.	LEO	435	32	147	67	Ogres raj. — 22
07.11.	HELMA	42	0	14	3	Talsu raj. — 4
07.11.	LOTĀRS	71	0	17	13	Bauskas raj. — 5
08.11.	ALEKSANDRA	6621	67	3147	556	Daugavpils — 443
08.11.	AGRA	337	0	74	24	Liepājas raj. — 18

